

Technická univerzita v Liberci

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

1998

Bc. RENÁTA KLUGAROVÁ

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Obor:

Podniková ekonomika

Zavádění systému controllingu v a.s. Východočeská energetika

Hradec Králové

(The Introduction Of The Controlling To The Joint Stock Company

Východočeská energetika Hradec Králové)

DP - PE - KPE - 980 11

Bc. Renáta Klugarová

Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Syrovátková, KPE

Konzultant: Ing. Marcela Kantová, Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové

Počet stran: 76

Počet příloh: 25

29. 5. 1998

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra podnikové ekonomiky

Školní rok: 1997/98

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro **Renátu Klugarovou**

obor 62-68-8 Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona číslo 172/1990 Sb. o vysokých školách určuje tuto diplomovou práci

Název tématu: **Zavádění systému controllingu v a. s. Východočeská energetika
Hradec Králové**

Zásady pro vypracování:

1. Charakteristika a. s. Východočeská energetika Hradec Králové
2. Systém controllingu
3. Aplikace systému controllingu v a. s. Východočeská energetika Hradec Králové
4. Analýza a zhodnocení dosažených výsledků při zavádění systému controllingu v a.s.
VČE Hradec Králové

PROHLÁŠENÍ

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucí a konzultantky.

V Liberci dne 24. května 1998
Ing. Jaroslava Syrovátkové
katedra podnikové ekonomiky
Vysokého učení technického vzdělávání
Východočeské energetiky a.s.
Hradec Králové má monopolní povolení dodávat elektřinu v regionu východních Čech.

Na mém pozornost věnují zavádění nového výkopodnikového systému Rizol počínaje principem contollingu a řešením v informačním systému SAP R/3 v firmě Východočeská energetika a.s. Hradec Králové, kterého využívají všechny výrobní jednotky na konkrétně uvedené objektu v České Lípě.

Na tomto dokumentu výkopodnikového systému je podepsán přímo a výslovně můj jméno a podpis.

Na tomto dokumentu výkopodnikového systému je podepsán podle § VČR určovat svého vlastníka a výslovně jsem všechny uvedené výrobní jednotky využívající výkopodnikového systému Rizol výslovně vzdávám.

Děkuji Ing. Jaroslavě Syrovátkové z katedry podnikové ekonomiky za odborné vedení a za poskytnuté konzultace Ing. Marcele Kantové z podniku Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové.

Zavádění systému controllingu v a.s. Východočeská energetika Hradec KrálovéAnotace:

Tato diplomová práce se zabývá problematikou controllingu jako účinného nástroje řízení podniku. Ve své práci popisují podnik Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové, který má monopolní postavení v distribuci elektriny v regionu východních Čech.

Hlavní pozornost věnuji zavádění nového vnitropodnikového systému řízení při uplatňování principů controllingu a realizaci v informačním systému SAP R/3 v tomto podniku. Další částí této diplomové práce je rozbor zúčtování výkonů mezi nákladovými středisky na konkrétním příkladu oblastního ředitelství Trutnov.

Cílem rozboru nového vnitropodnikového zúčtování je odhalení přínosů a výhod tohoto nového pojetí řízení pro podnik VČE.

Nový způsob vnitropodnikového řízení umožňuje podniku VČE snižovat režijní náklady, zvyšuje možnost kontroly nákladů, umožňuje určit odpovědnost každého nákladového střediska a vzájemné porovnání středisek podle dosažených výsledků.

Controlling se tak stává velice perspektivním a účinným prostředkem pro řízení podniku VČE a do budoucna se pravděpodobně stane nedílnou součástí řízení každé úspěšné firmy.

The controlling is a very prospective branch and it will become a necessary part of management of every successful firm.

The controlling is a progressive branch and it will become a necessary part of management of every successful firm.

KLUGAROVÁ Renáta

1998

Ing. Jaroslava Syrovátková

**The Introduction Of The Controlling To The Joint Stock Company Východočeská
energetika Hradec Králové**

Annotation:

The Diploma Project is concerning with the problem of controlling, which is becoming an effective implement for running a firm.

This project contains description of the firm Východočeská energetika, joint - stock company Hradec Králové, which has the monopoly position in distribution of electricity in East Bohemia region.

The main attention is given to the introduction of the new intradepartemal running together with the application of the principles of the controlling and the implementation in the informing system SAP R/3 in this firm.

The analysis of the new intradepartemal system of accounting is the next part of the project. The analysis is carried out on the example of the area management Trutnov.

The aim of the analysis is to find out the contribution and advantages of the new system for the firm VČE.

The new way of the intradepartemal running a firm enables to reduce the overhead costs, increase possibility of checking costs and determine the responsibility of each cost center. The cost centers can be compared to each other according to their profits.

The controlling is an perspective branche and it will become a neccessary part of running each success firm.

Seznam použitých zkratek:

a.s.	akciová společnost
C	cena
č.	číslo
čas.	časově
ČR	Česká republika
D	norma zásob
DPH	daň z přidané hodnoty
HS	hlavní správa
el.	elektrická
ext.	externí
kapitál.	kapitálové
kg	kilogram
km	kilometr
kV	kilovolt
l	litr
m	metr
mil.	milion
nákl.	náklady, nákladový
ND	nákladový druh
NN	nízké napětí
NS	nákladové středisko, norma spotřeby materiálu
obsl.	obslužných
odch.	odchylka
ost.	ostatní
plán.	plánované
pri	přijímající
rež.	režijní
rozl.	rozlišení
Sb.	Sbírky
skut.	skutečné

s.r.o.	společnost s ručením omezeným
stř.	středisko
techn.	technická
tis.	tisíc
VČE	Východočeská energetika
ved.	vedoucí
VÚ	výrobní úkol
VN	vysoké napětí
vykaz.	vykazované
zúčt.	zúčtování
zvl.	zvláštní

1.1.1. Rozpočet výkonů	10
1.2.4.2. Kalkulačce plánovacích nákladů	10
1.2.4.3. Finanční plánování	21
1.2.4.3.1. Likvidita	21
1.2.4.3.2. Pracovní kapitál	22
1.2.5. Roční plánování	23
1.2.6. Controlling plánování	26
1.2.7. Kontrola, srovnávání plánu se skutečností a analýza odchylek	29
2. Charakteristika podniku VČE, a.s.	31
2.1. Historie podniku	31
2.2. Charakteristiky činnosti podniku	32
2.3. Pořezení na domácím a zahraničním trhu	33
2.4. Organizační struktura podniku	33
2.5. Strategie celosvětové činnosti a celkové výhledy podniku	34
3. Výkony, náklady, ceny/výdaje	36
3.1. Náklady a výdaje	37
3.2. Plánované výdaje a výdaje v roce 2010	38
3.3. Plánované výdaje v roce 2011	39
3.4. Plánované výdaje v roce 2012	39
3.5. Plánované výdaje v roce 2013	39

OBSAH:

	Strana
1. Úvod	7
2. Controlling jako nástroj řízení podniku	8
2. 1. Vymezení pojmu controlling	8
2. 2. Filozofie controllingu	9
2. 3. Členění controllingu	13
2. 3. 1. Rozlišení strategického a operativního controllingu	14
2. 3. 2. Strategický controlling	14
2. 3. 3. Operativní controlling	15
2. 4. Nástroje operativního controllingu	16
2. 4. 1. Rozpočet výkonů	16
2. 4. 2. Kalkulace plánovaných nákladů	19
2. 4. 3. Finanční plánování	21
2. 4. 3. 1. Likvidita	24
2. 4. 3. 2. Pracovní kapitál	25
2. 5. Roční plánování	25
2. 6. Čtvrtletní plánování	28
2. 7. Kontrola, srovnávání plánu se skutečností a analýza odchylek ..	29
3. Charakteristika podniku VČE, a.s.	31
3. 1. Historie podniku	31
3. 2. Charakteristika činností podniku	32
3. 3. Postavení na domácím a zahraničním trhu	33
3. 4. Organizační struktura podniku	33
3. 5. Strategie hospodářské činnosti a celkové vyhlídky podniku	34
3. 6. Výkony, náklady, regulace	36
3. 7. Kapitálový trh	37
3. 8. Distribuce elektrické energie	38
3. 9. Řízení jakosti	39
3. 10. Životní prostředí, ekologie	39
3. 11. Informační systém společnosti	39

4. Nákladový a kalkulační systém na bázi controllingu	
v podniku VČE, a.s. Hradec Králové	40
4. 1. Informační systém R/3 firmy SAP	40
4. 2. Výchozí situace	43
4. 3. Nákladové druhy	45
4. 4. Ekonomická struktura	48
4. 4. 1. Nákladová střediska	49
4. 4. 2. Nákladová střediska - vztažná veličina	52
4. 4. 3. Uzlová střediska	53
4. 4. 4. Profitcentra	53
4. 5. Vnitropodnikové zúčtování	54
4. 6. Zakázky	56
4. 7. Plánování	57
4. 8. Controlling - specializovaný útvar podniku	58
5. Rozbor vnitropodnikového zúčtování	
v podniku VČE, a.s. Hradec Králové	60
5. 1. Hierarchické uspořádání podniku VČE a.s.	60
5. 2. Zúčtování vnitropodnikového výkonu mezi středisky	60
5. 3. Nákladové středisko Řízení obslužných činností	61
5. 4. Nákladové středisko Stavby a montáže - řízení	63
5. 5. Nákladové středisko Pracovní četa 1	64
5. 6. Tarify druhů výkonů	64
5. 7. Skutečný výkon střediska Pracovní četa 1	65
5. 8. Zakázka	67
6. Shrnutí a zhodnocení nového vnitropodnikového systému řízení	
při uplatňování principů controllingu	70
7. Závěr	72
Seznam použité literatury	
Seznam příloh	

1. Úvod

Jen málokdo se dnes pozastaví nad zázrakem jménem elektřina. Elektrická energie se stala nezbytnou součástí každodenního běhu života nás všech. Prvním využitím elektrické energie v českých zemích byla instalace šesti obloukových lamp pro osvětlení tkalcovny lnu v Moravské Třebové v roce 1878, tedy již před 120 lety.

Podniky se dnes musí vypořádat se značnými změnami ve svém podnikovém okolí a odvětví. Mnohem rychleji než dříve roste dynamika trhu a konkurenční boj je stále tvrdší. To vede k výběru mezi „životaschopným, do budoucnosti zaměřeným“ a „zastaralým, překonaným“. Aby se podnik udržel při životě je potřebná vlastní aktivita.

Odvětví energetiky je často diskutovaným tématem. V současné době na českém trhu panuje energetický gigant České energetické závody a.s. Rozvod a distribuce energie zajišťují regionální energetické společnosti.

Cena elektriny je stanovena státem, a tak je vyvíjen značný tlak na náklady těchto energetických podniků. Hlavním cílem se proto stává zaměření se na snižování nákladů, a zajištění životaschopnosti a prosperity podniku. Koncepcí pro úspěšné podnikové řízení a zajištění trvalé existence podniku je controlling.

Cílem této diplomové práce je zpracování tohoto aktuálního tématu controlling, který se dnes stává důležitým nástrojem při plánování, řízení a kontrole nákladů v podniku. Diplomová práce obsahuje charakteristiku podniku Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové, popis zavádění vnitropodnikového systému řízení s uplatněním principů controllingu v tomto podniku a rozbor tohoto nového vnitropodnikového řízení. Na závěr vyhodnotím přínos tohoto systému pro podnik VČE

2. Controlling jako nástroj řízení podniku

V této kapitole se budu zabývat tématem controlling na teoretické úrovni.

2. 1. Vymezení pojmu controlling

Controlling je řízení všech činností ve firmě (podniku), které je zaměřeno na dosažení podnikatelských záměrů, zejména na dosažení zisku. Původ slova je v anglickém výrazu "to control" - řídit, nikoli kontrolovat. Nejde tedy o kontrolování, ale o řízení, což je širší činnost než kontrolování (to je součást řízení).

Controlling zahrnuje:

- zjištění aktuálního stavu (analýzu),
- prognázování,
- stanovení cílů,
- plánování a rozpočtování,
- kontrolu a zjišťování odchylek od plánu,
- zjištění přičin odchylek,
- stanovení nových cílů.

Ve středních a velkých podnicích nezabezpečuje funkci controllingu jedna osoba, ale odborný útvar ve vedení podniku. Kde byl takový pracovník jmenován, neznamená to, že určuje cíle a plánuje, ale především poskytuje metodickou podporu a stará se o to, aby byly stanoveny doplňující cíle a vypracovány vzájemně odsouhlasené plány.

Kromě nových nástrojů (krizové manažerství, sestavování scénářů), zahrnuje controlling i podnikatelskou filozofii, tj. definuje veškeré hospodářské aktivity podniku jako vyvážené optimum zájmů odběratelů a podniku.

2. 2. Filozofie controllingu

Controlling se soustřeďuje:

- na cíle,
- slabá místa,
- aktivity,
- rozvíjí nepřetržité analytické procesy v důsledku neustálého porovnávání skutečnosti a plánu,
- na budoucnost, o minulost se zajímá jen do té míry, do jaké může minulý vývoj ovlivnit vývoj budoucí,
- na získání impulsů pro budoucnost.

Stanovení cílů

Bez písemného stanovení cílů neexistuje ekonomické řízení. Aby určení cíle bylo přijatelné pro řízení, musí odpovídat určitým kritériím. Jako prvky stanovení cíle se uvádí: obsah cíle, rozsah cíle, cílová oblast a cílová lhůta.

- obsah cíle: čeho má být dosaženo,
- rozsah cíle: v jakém rozsahu má být cíle dosaženo,
- cílová oblast: kde, tj. ve kterém regionu, případně ve které cílové skupině má být cíle dosaženo,
- cílová lhůta: kdy, případně během jaké doby, má být cíle dosaženo.

Cíle musí být tak koncretizovány, aby mohly sloužit jako měřítko úspěchu strategie a jako podklad pro rozvoj. Proto je třeba cíle strukturovat:

1. Věcný cíl - formální cíle

Za *věcný cíl* pokládáme vlastní účel podnikání, tj. funkce, pomocí kterých podnik vystupuje na trhu jako prodejce. *Formální cíle* jsou kvantifikovatelné cíle, přičemž se ekonomické řízení v oblasti nástrojů zabývá převážně rentabilitou, likviditou a hospodárností.

2. Taktické, operativní a strategické cíle

Taktické cíle jsou cíle s velmi krátkodobým horizontem pro jejich dosažení.

Operativní cíle jsou krátkodobé a střednědobé cíle, kterých může být dosaženo pomocí stávajících zdrojů podniku.

Strategické cíle zahrnují dlouhodobý úspěch, případně dlouhodobé přežití podniku na trhu.

Abychom mohli takové cíle účelně formulovat, je nutné provádět podrobný rozbor, jehož výsledkem musí být formulace všech potřebných zdrojů pro podnik, které umožní podniku zjistit budoucí šance na trhu a snížit budoucí riziko podnikání na minimum.

3. Globální a oborové cíle

Globální cíle jsou cíle, které se týkají podniku jako celku, např. návratnost vložených investic, podíl na trhu, růst podniku.

Oborové cíle jsou dílčí cíle, které slouží k dosažení globálních cílů v jednotlivých oblastech podniku, např. marketing, výroba, nákup.

Cíle by měli formulovat ti, kterých se to bezprostředně týká.

Rozbor slabých míst

Jako slabé místo podniku je definován ten faktor, který v konkrétním stadiu představuje v kladném vývoji nejslabší článek, tj. ten faktor, který se jako první stane nedostatkem.

Za slabá místa lze považovat kapitál, materiál, personál, odbyt a know-how. Ze zjištění slabého místa vyplývají následující důsledky:

- růst je možný pouze díky koncentraci sil na příslušné slabé místo,
- nezabývat se současně ostatními problémy,
- střídat slabá místa.

Faktory, které ovlivňují podnikatelské záměry jsou rentabilita a likvidita.

Rentabilita

Při dalších úvahách platí jako rentabilita obrat, tj. zisk vztažený k obratu, případně k výkonům podniku.

Výnos je výsledkem hlavních komponentů - úspěchu na trhu a hospodárnosti. Pod pojmem úspěch na trhu chápeme všechny aktivity směřující mimo podnik, pod pojmem hospodárnost - všechny aktivity směřující dovnitř.

Úspěch na trhu se dělí na oblasti nákupu a prodeje, hospodárnost na hospodárnost při použití faktorů přípravných prací a na hospodárnost výkonů.

Pro jednotlivé faktory existují oddělené účetní nástroje. Kritérium „úspěch na trhu“ je v zásadě vytvářeno z výpočtu příspěvků na krytí nákladů s různou orientací, kritérium „hospodárnost“ s využitím účtování plánovaných nákladů a provozního účetnictví.

Možné členění příspěvků na krytí nákladů:

- příspěvek na krytí nákladů na druh zboží, skupinu zboží,
- příspěvek na krytí nákladů u zákazníka,
- příspěvek na krytí nákladů na distribuci.

Aby se zlepšila situace, musí podrobný rozbor uvedených faktorů z hlediska slabých míst ukázat, které slabé místo musí být odstraněno přednostně.

Po definování předpokládaného slabého místa musíme sestavit plán opatření na jeho odstranění.

Likvidita

Likvidita je schopnost podniku dostát neomezeně v určitém okamžiku splatným platebním závazkům. Likviditě jako slabému místu se musí v controllingu věnovat mimořádná pozornost, protože výskyt tohoto slabého místa bezprostředně ohrožuje existenci podniku (např. zadlužení firmy, zatížení úroky atd.). Vývoj likvidity se kontroluje finančním plánem (podrobněji kapitola Finanční plánování).

Likviditu jako slabé místo ovlivňují kladně i záporně tyto faktory:

SLABÉ MÍSTO - LIKVIDITA	
Kladný vliv - zlepšení	Záporný vliv - zhoršení
Kladné saldo u příjmů a výdajů	Záporný cash flow
Uvolnění prostředků	Vázání prostředků
Příliv kapitálu	Odliv nebo vrácení kapitálu
Soukromé vklady	Soukromé výběry

Pramen: Hofmeister, Stiegler: Controlling, Babtext, Praha 1991, strana 19

Aktivity

Controlling je orientován na aktivity, tj. na následky, za které odpovídá nositel rozhodnutí. Proto nástroje vypracované v podniku musí být utvářeny tak, aby nositel rozhodnutí akceptoval jak jejich obsah, tak jejich formu.

Analytické procesy

Provádíme analýzy v těchto směrech:

- porovnání plánu a skutečnosti nám umožňuje lépe poznat struktury vývoje a souvislosti,
- zjistíme vlastní chyby při hodnocení,
- zjistí se osobní záliby a antipatie,
- zjistí se chyby v podkladech pro prognózu,
- zjistí se vlastní tendence k optimistickému, pesimistickému nebo i v kladném případě k reálnému hodnocení.

Orientace na budoucnost

Controlling určuje vývoj podniku, což z hlediska tohoto pojmu znamená orientaci na budoucnost. Z pohledu zásadní orientace musíme budoucí vývoj rozdělit na strategický, operativní a taktický.

Impulsy pro budoucnost

Jednu z hlavních příčin pomalého a váhavého zavádění plánovacích systémů musíme hledat ve strachu z chybných závěrů. Na chyby bychom se měli dívat jako na šance do budoucna, jako na možnosti zlepšit dobré výsledky a korigovat špatné výsledky. Pro kvalitní plánování existují zásady, které je nutné dodržovat.

- úplnost - do plánu musíme zahrnout všechny údaje vztahující se k plánu
- jednoznačnost - všechny předpoklady a představy musí být realizovatelné
- kontinuita - plánování nesmí být používáno jako izolovaný, pouze příležitostně používaný nástroj
- pružnost - při vývoji, který se liší od plánu, je nutné plánovat alternativní cíle a s tím spojená opatření
- hospodárnost - závěry plánů a jeho použitelnost musí být v ekonomickém vztahu k nákladům na vypracování plánu,
- porovnávání plánu a skutečnosti -
toto porovnání by mělo být prováděno tak rychle a bezprostředně po ukončení daného období, aby bylo možné na podkladě rozborů ještě přijmout účinná opatření.

Prognózy a plánování jsou dobré jedině tehdy, jestliže dávají impulsy a opatření pro budoucnost. To se dá očekávat tehdy, jestliže v podniku panuje myšlení orientované na budoucnost.

2. 3. Členění controllingu

- operativní
- strategický

2. 3. 1. Rozlišení strategického a operativního controllingu

Hlavní rozlišovací znaky strategického a operativního controllingu:

1. časový horizont

strategický - otevřený, bez časového omezení

operativní - konkrétní časový horizont (např. 1 rok)

2. veličiny

strategický - nejsírší spektrum veličin mající význam pro rozvoj podniku

operativní - náklady, výnosy, příjmy, výdaje

3. okolí

strategický - zaměřuje se prioritně na okolí, které je pro podnik podstatné

operativní - podniková orientace

4. tlak termínů

strategický - neexistuje tlak na přijímaná rozhodnutí

operativní - bezprostřední tlak plynoucí z požadavku dodržování termínů

5. styl řízení

strategický - neexistuje strukturovaný tvar

operativní - organizačním prostředkem jsou síťové plány

6. obsah cílů

strategický - dlouhodobá prosperita

operativní - hospodářský výsledek, peněžní tok

2. 3. 2. Strategický controlling

Úkoly strategického controllingu:

- podněcování strategické filozofie podniku,
- zpracování analýz slabých a silných stránek podniku,
- formulace strategických cílů,
- institucionalizace strategického porovnání požadovaného a skutečného stavu,
- opatření pro řízení odchylek.

Nástroje strategického controllingu

- plánování a vývoj zásobníku zakázek,
- rozbor strategických mezer a jejich vývoj,
- rozbor slabých a silných stránek a jejich vývoj,
- systémy včasného varování.

2. 3. 3. Operativní controlling

Úkoly operativního controllingu:

- vypracování orientačních vodítek získaných interně a externě jako podklad pro dílčí plánování,
- porovnání požadovaného a skutečného stavu,
- úprava odchylek,
- zavedení informačního systému ve vztahu k vnitropodnikovému plánování a výsledkům kontroly.

Operativní controlling usměrňuje a koordinuje rentabilitu, likviditu a hospodárnost krátkodobě, tj. s časovým horizontem 1 rok.

Nástroje operativního controllingu:

V tabulce jsou uvedeny hlavní nástroje operativního controllingu:

Oblast	Hlavní nástroj plánování	Hlavní nástroj kontroly výsledků
rentabilita	rozpočet výkonů	krátkodobé účtování zisku
likvidita	finanční plán	- finančně-ekonomická kalkulace příjmů a výdajů - souhrnná bilance pohybu kapitálu
hospodárnost	rozpočtování plánovaných nákladů	analýza odchylek

Pramen: Hofmeister, Stiegler: Controlling, Babtext, Praha 1991, strana 25

2. 4. Nástroje operativního controllingu

- rozpočet výkonů,
- kalkulace plánovaných nákladů,
- finanční plánování,
- plánované bilance.

2. 4. 1. Rozpočet výkonů

Rozpočet zahrnuje:

- prognózu obratů a výkonů podniku,
- prognózu nákladů.

Prognóza obratů a výkonů podniku

Jako obraty jsou označovány výkony za dané období. Výkon podniku se vypočítá podle následujícího vzorce:

Obrat + / - změny stavu

- * nedokončené výroby
- * hotového zboží
- * nevyúčtovaných výkonů.

Při prognázování obratu musíme volit metody velmi pečlivě. Podnik žije z obratu a výnos je určován výší obratu. Při praktické realizaci prognostických metod je nutné dbát na to, aby

- vyhovovaly stávající nebo plánované struktury,
- byla možná kontrola dosažení nebo nedosažení cíle.

Prognóza nákladů

Jedná se o třídění tj. klasifikaci nákladových druhů dle potřeb controllingu. Tato klasifikace byla vypracována podle kritérií:

- prognózovatelnost, tj. s výchozími body pro max. spolehlivou prognózu,
- kontrolovatelnost, tj. jednoduchá evidence skutečných výdajů,
- působení na výdaje, tj. podle času a ovlivnitelnosti výdajů,
- rozsah rizika při chybných prognózách, tj. podle významu druhu nákladů v celkových nákladech podniku,
- modulární propojení s různými druhy účetnictví jako finanční a manažerské účetnictví, účtování nákladů, kalkulace příspěvků na krytí nákladů, výpočty likvidity, kalkulace plánovaných nákladů.

Za hlavní skupiny jsou pokládány:

1. náklady působící na výdaje, tj. náklady, které se v prognózovaném období nebo během krátké periody stanou výdaji,
2. náklady, které nepůsobí na výdaje, tj. náklady, jejichž působení na výdaje vzniká s časovým odstupem od prognózovaného období,
3. příležitostné náklady, tj. náklady, které ve vlastním smyslu nevznikají jako náklady, ale mají význam pro podnikatelská rozhodnutí.

Pro účely prognózování jsou klasifikovány tyto náklady působící na výdaje:

- jednicové náklady odbytu,
- jednicové náklady výroby,
- náklady, jejichž vznik, výše a zánik závisí na smluvních nebo zákonných ustanoveních,
- náklady, které vznikají v důsledku autonomních cílů v podniku,
- náklady, které závisí na vlastních a cizích platbách a na způsobu financování,
- náklady na vlastní dopravu,
- ostatní náklady působící na výdaje.

Praktický postup při prognóze nákladových druhů:

1. rozdělení kompetencí,
2. vypracování souhrnného rozpočtu z dílčích rozpočtů,
3. prověření zda tento rozpočet odpovídá cílům podniku,
4. zpětná vazba k dílčím rozpočtům za účelem změn rozpočtu,

5. schválení rozpočtu,
6. porovnávání a analýzy skutečného a požadovaného stavu.

Každý vedoucí nákladového střediska musí vědět:

- za jaké organizační jednotky a osoby nese odpovědnost ve vztahu k nákladům,
- jaké náklady a jakým způsobem budou účtovány jeho nákladovému středisku,
- jaké náklady mu budou účtovány formou odvodů nebo přirážek k režijním nákladům,
- jaký výkon je od něho očekáván,
- jakou zúčtovací sazbou může účtovat výkony jinému nákladovému středisku,
- jakou zúčtovací sazbou mu budou účtovány výkony jiných nákladových středisek,
- jakým způsobem bude měřen jeho výkon.

Opatření při odchylkách prognózy od cílů:

1. Podle rozpočtu nebyly dosaženy minimální podnikové cíle, nejsou kryty náklady anebo výdaje.

Opatření řídicího ekonomického pracovníka:

- analýza, které nákladové položky jsou záporné v porovnání s minulostí,
- zjištění kritických položek,
- návrhy odpovědným pracovníkům na nové poskytování nákladů.

Opatření vedení podniku:

- naplánovat opatření na vyplnění prognózovaných mezer.

2. Podle rozpočtu dosahujeme minimálních podnikových cílů kromě výnosů.

Opatření řídicího ekonomického pracovníka: viz 1.

Opatření vedení podniku: revize cílů.

3. Rozpočet prodeje ukazuje možnosti, pro které nemáme dostatečné kapacity.

Opatření řídicího ekonomického pracovníka:

- kontrola nákladů, rizik a doby potřebné na uvedení nových investic do provozu (tj. vytížení kapacit),

- kontrola možností dalšího rozšíření využití kapacit (např. směnnost).

4. Rozpočet prodeje signalizuje přetížení slabých míst a nedostatečné vytížení ostatních oblastí.

Opatření:

- koordinace činnosti vedoucího marketingu - vedoucího výroby,
- případně další marketingová aktivita pro nevytížené oblasti,
- prověřit, jak můžeme odlehčit přetížená slabá místa.

2. 4. 2. Kalkulace plánovaných nákladů

Hlavními cíli plánovaných nákladů jsou účinná kontrola nákladů a zjišťování správných údajů o nákladech pro rozhodovací problémy.

Vymezení základních kalkulačních pojmu

Pojem **kalkulace** lze chápát jako činnost vedoucí k zajištění či stanovení nákladů na konkrétní výkon podniku, který je přesně druhově, objemově a jakostně vymezen (na tzv. kalkulační jednici).

Vymezení předmětu kalkulace

Předmět kalkulace je vymezen jednak kalkulační jednicí, jednak kalkulačním množstvím. Předmětem kalkulace mohou být všechny druhy výkonů, které podnik vyrábí, resp. provádí. Prakticky se v podnicích kalkuluje pouze nejdůležitější druhy výkonů nebo jejich skupiny.

Kalkulační jednice je konkrétní výkon, vymezený měrnou jednotkou a druhem, na který se stanovují nebo zjišťují náklady. Příkladem kalkulační jednice může být příkrývka v textilním průmyslu či výroba jedné gigawatthodiny elektřiny v elektrárnách apod.

Kalkulační množství zahrnuje určitý počet kalkulačních jednic, pro které se stanovují nebo zjišťují celkové náklady (celkový počet vyrobených příkrývek za období).

Struktura nákladů v kalkulaci

Struktura nákladů pro potřeby kalkulace je určena tzv. **kalkulačním vzorcem**.

Porovnání požadovaného a skutečného stavu

Jako nástroje tohoto porovnání v operativním controllingu jsou používány:

- krátkodobá kalkulace zisku a ztrát,
- finančně hospodářská kalkulace příjmů a výdajů,
- souhrnná bilance pohybu kapitálu,
- rozbor odchylek od kalkulace plánovaných nákladů jako kontrolu hospodárnosti.

2. 4. 3. Finanční plánování - základ operativního controllingu

Finanční plánování jsou podnikatelské propočty výhledu týkající se očekávaných příjmů a výdajů za období, příp. doplněné o vývoj stavu platebních prostředků a úvěrů. Finanční plánování je založeno na hodnotách plánů odbytu, výroby, zásobování, investic a nákladů.

Finanční plán - výhled příjmů a výdajů, stavu platebních prostředků a úvěrů. Hlavním úkolem této metody spočívá v předpovědi vývoje peněžních prostředků (pokladna, bankovní aktiva, stavy směnek a šeků).

Plán příjmů a výdajů

Příjmy - výdaje = hotovostní prostředky

Příjmy - vycházíme z plánu odbytu (výnosů)

Výdaje - vycházíme z plánů zásobování, nákladů a investic

Cíl plánování - předcházet platební neschopnosti

Počáteční stav hotovosti

+ **příjmy** - výdaje

- prodej za hotové
- inkasované pohledávky
- prodej materiálu, strojů
- kapitálové vklady (emise akcií, obligací)
- úvěry od bank
- jiné příjmy (nájemné, úroky)

- výdaje

- za suroviny, materiál, energie
- za mzdy a platy
- na sociální účely
- na úroky, provize
- na dividendy

- na splátky úvěrů
- jiné (audit, poradenská činnost atd.)

= konečný stav hotovosti

- rychlá, snadná, přehledná metoda, neposkytuje však přehled o ostatních aktivech (základní prostředky, oběžný majetek), ani pasivech (vlastní jmění, dlouhodobé úvěry, krátkodobé závazky), ani přehled bilanční struktury, a tím i možnost podniku získat úvěr.

Peněžní tok

Peněžní tok (cash flow) podává informaci o pěněžních tocích v průběhu účetního období. Peněžními toky se rozumí přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.

Za peněžní prostředky se považují peníze v hotovosti. Peněžními ekvivalenty se rozumí krátkodobý likvidní majetek, který je snadno a pohotově směnitelný za předem známou částku peněžních prostředků. Za peněžní ekvivalenty se považují např. dlouhodobé peněžní úložky s nejvýše tříměsíční výpovědní lhůtou a likvidní a obchodovatelné cenné papíry.

Peněžní tok se vypočítá z bilančního zisku, po přičtení odpisů, nově vytvořených rezerv a dlouhodobých rezerv.

cash flow - čistý příliv peněžních prostředků vlastním podnikáním za určité období

- čistý zisk + odpisy (zjednodušené pojedí cash flow)

Nepřihlíží k prodejům i koupím na úvěr, změnám stavu zásob materiálu, nákupům a prodejům investičního majetku. U cash flow je nutné provést opravy a je zapotřebí brát ohled na doplňky, abychom postihli všechny finanční pohyby. Nejlepším způsobem této cesty je tzv. **bilance pohybů**.

Bilance pohybů

Bilance pohybů se nazývá dle určitých pravidel uspořádané znázornění rozdílů (nebo vzniklých změn) existujících mezi dvěma bilancemi (stavů) podniku v číslech jednotlivých bilančních položek... Plánovaná bilance pohybu ukazuje na jedné straně, jaká je potřeba financí pro investice do růstu podniku, a na druhé straně, s jakým samofinancováním se dá počítat a zda jsou nutné další vlastní a cizí prostředky, kdy a v jaké výši.

Analýza bilančních pohybů (analýza financování)

Bilance 1 Rozvaha 1	Potřeba financí Použití prostředků	Krytí financí Získání prostředků	Bilance 2 Rozvaha 2
Stálá aktiva	+ investice + podíl	- odpisy - dezinvestice	= stálá aktiva
Oběžný majetek	+ zvýšení zásob + pohledávky + hotov. prostředky	- snižování zásob - pohledávky - hotov. prostředky	= oběžný majetek
Vlastní jmění	- dividenda	+ čistý zisk + zvýšení jmění	= vlastní jmění
Dlouhodobé závazky	- splátky úvěrů - snižování důchod. rezerv	+ získání úvěru + zvýšení důchod. rezerv	= dlouhodobé závazky
Krátkodobé závazky	- bankovní úvěr - dodavatelský úvěr - jiné závazky - rez. fondy	+ bankovní úvěr + úvěr dodavatele + jiné závazky + rez. fondy	= krátkodobé závazky

Pramen: Kleinebeckel: Řízení financí a likvidita, Babtext, Praha 1993, strana 16

2. 4. 3. 1. Likvidita

LIKVIDITA je schopnost firmy uhrazovat své splatné závazky (k určitému okamžíku) přeměnou oběžného majetku na peníze.

Různý **stupeň likvidity** položek aktiv (směrem dolů se likvidita snižuje):

- peněžní prostředky
- cenné papíry, pohledávky
- zásoby (hotových výrobků, surovin...)
- málo likvidní - stálá aktiva

peněžní prostředky

Hotovostní likvidita = _____ (nejhospodárnější)

běžné závazky

peněžní prostředky + cenné papíry + pohledávky za zboží

Likvidita 1. stupně = _____

krátkodobé závazky

peněžní prostředky + cenné papíry + pohledávky + suroviny

Likvidita 2. stupně = _____

krátkodobé závazky

oběžný majetek

Likvidita 3. stupně = _____

krátkodobé závazky

Zajištění likvidity:

→ zvýšit likviditu lze - zvýšením příjmů

- snížením výdajů

- obojím současně

2. 4. 3. 2. Pracovní kapitál

Pracovní kapitál (Working capital) = z angličtiny převzatý pojem bilanční analýzy. Používá se v prvé řadě jako součást propočtů likvidity podniku a skládá se z oběžného majetku po odečtení krátkodobých závazků.

Working capital = stálá aktiva - stálá pasiva

nebo = oběžný majetek - krátkodobé závazky

2. 5. Roční plánování

Postupuje podle jednotlivých položek bilance takto:

1. Naplánujeme stálá aktiva (zbytečného hmotného majetku se zbavíme, nové investice plánujeme vzhledem k možnostem financování a co nejhospodárněji).
2. Naplánujeme oběžný majetek (měl by být v optimální výši, tj. v takové, aby zabezpečil řádný chod firmy - např. plynulou výrobu s nízkými náklady).
Těmito dvěma kroky jsme zjistili nároky na zdroje (potřebu zdrojů). Dále hledáme zdroje financování.
3. Při plánování vlastních zdrojů vycházíme z nutnosti zajištění dlouhodobé likvidity a tím i důvěryhodnosti naší firmy pro banky.
 - vyjdeme z vlastních zdrojů samofinancování (zisk + odpisy),
 - stanovíme optimální podíl vlastního kapitálu (vzhledem k požadavkům bank i ceně kapitálu).
4. Stanovíme výši pracovního kapitálu tak, aby pro financování běžných potřeb nebyly třeba bankovní úvěry a směnky.
5. Výkyvy v potřebách (sezónní vlivy, mimořádné události) budeme financovat dispozičními úvěry.

Oběžný majetek financujeme takto:

- část trvale vázanou vlastními a dlouhodobými cizími zdroji,
- zbytek oběžného majetku do výše jeho plánovaného stavu krátkodobými závazky,
- sezonné aj. výkyvy dispozičními úvěry bank.

Plánování stálých aktiv

- investiční plán
 - obnova opotřebovaného investičního majetku
 - trh (marketing) → dnešní kapacity → potřeba nových kapacit
 - propočty efektivnosti každé investiční akce
 - prodej nepotřebného majetku (dezinvestice)
- plán odpisů
 - odpisy dosavadního majetku
 - odpisy nových investic
- plán finančních aktiv (účasti, hypotéky)
 - vývoj stálých aktiv

plánování stálých aktiv = stav stálých aktiv v pořizovacích cenách

$$\begin{aligned} & - oprávky \\ & = zůstatková hodnota stálých aktiv \\ & + investice \\ & - odpisy z investic \\ & + účasti a hypotéky \\ & = zůstatková (účetní) hodnota stálých aktiv \end{aligned}$$

Plánování oběžného majetku

- rozhodující položky: náklady na suroviny, materiál, energii

$$VÚ \times NS \times C \times D$$

Plánovaná zásoba materiálu = _____

360 dnů

VÚ - výrobní úkol (kusy)

NS - norma spotřeby materiálu na jednotku (kg, l, m)

C - cena za jednotku materiálu v Kč

D - norma zásob ve dnech

- pohledávky - vycházíme z obvyklé doby inkasa (splatnosti pohledávek), přihlédneme k podílu exportu atd.

plán prodeje x doba inkasa

Plánovaný stav pohledávek =

360 dnů

- peníze (pokladna, banka, směnky, šeky) - malý výnos, proto jen v nezbytně nutné výši

Plánování krátkodobých závazků

- u dodavatelů
 - využijeme skonta, které nám poskytují dodavatelé
 - vyjdeme z doby, po kterou stačí plánovaná zásoba materiálů a z termínů, v jakých budeme platit faktury, v tomto poměru snížíme plánované zásoby
- daně z příjmů a ost., DPH
 - podle zákonných předpisů

Plánování stálých pasiv

- podle dříve uvedených zásad - celá stálá aktiva a část oběžného majetku financujeme stálými pasivy
- zvýšit je lze:
 - zvýšením základního jmění
 - zadržením zisku
 - úvěrem
- vycházíme z investičního plánu a plánu oběžného majetku, z plánovaného (strategického) podílu vlastních zdrojů na celkových zdrojích, z dividendové politiky naší firmy, přihlížíme k ceně úvěru (úrokové míře) a dopadu výše úroků na čistý zisk z počátečního stavu dlouhodobých úvěrů, jejich splátek (-) a nového stavu úvěrů (+) stanovíme novou výši úvěrů.

Zjištěná potřeba dlouhodobých úvěrů spolu se základním jměním a rezervami tvoří stálá pasiva. Odečteme - li zjištěnou částku od stálých aktiv, dostaneme pracovní kapitál. Část oběžného majetku, kterou nepokryje pracovní kapitál, budeme financovat krátkodobými bankovními úvěry.

2. 6. Čtvrtletní plánování

Roční plán tvoří celkový rámec a výchozí základnu pro čtvrtletní, měsíční příp. další plány. Pokud výroba a prodej jsou v průběhu roku rovnoměrné, popř. plynule rostoucí, je sestavení operativních plánů snazší.

Pokud dochází ke značným sezónním nebo jiným výkyvům, je nutno provést řadu dalších propočtů:

- propočítat čtvrtletní výnosy,
- zjistit jak se bude vyvíjet zisk,
- odhadnout výkyvy v zásobách (hotových výrobků, nedokončené výroby, materiálů),
- zjistit, jak se budou vyvíjet pohledávky.

Informace pro nás budou:

- údaje o výnosech (výrobě a prodejích) a jejich výkyvech v průběhu roku v minulých letech,
- údaje o nákladech a jejich rozdělení a jejich rozdělení na fixní a variabilní část, (fixní rozdělíme rovnoměrně na jednotlivá období, variabilní vypočteme podle plánovaných výnosů),
- vliv inflace, cen, změny zákonů (např. sazba daně z příjmů).

Vypočte se předpokládaný zisk pro jednotlivá čtvrtletí (zisk = výnosy - náklady). Zjistíme změny zásob (výrobních, hotových výrobků) a pohledávek (tržeb). Podobně jako v ročním plánu naplánujeme stav aktiv a stav pasiv pro každé čtvrtletí.

2. 7. Kontrola, srovnávání plánu se skutečností a analýza odchylek

= základ operativního controllingu

Postup v krocích:

1. Zjistíme odchylky skutečnosti od plánu (překročení, resp. nesplnění plánu) v jednotlivých položkách.
2. Analyzujeme plnění investičního plánu, plánu výnosů, nákladů a zisku. Cílem je vyjasnit, kde dochází k rozdílu proti plánu, jaké záměry jsou ohroženy a naopak jaké je potřeba co nejrychleji dokončit v zájmu zajištění rychlé návratnosti.
3. Hledáme místa zodpovědná za odchylky.
4. Navrhнемe nápravná opatření, resp. aktualizujeme naše plány (jak krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé).

Obvyklá krátkodobá nápravná opatření

- redukce investic
- snížení oběžného majetku
 - snížení zásob hotových výrobků
 - omezení výroby
 - hledání dalších možností odbytu
 - snížení ostatních zásob
 - snížení pohledávek (dbát na dodržování dohodnutých platebních podmínek)
- snížení nákladů
 - zavedení režimu všeobecné hospodárnosti, úspory režijních nákladových druhů
 - hledání levnějších dodavatelů
- zvýšení odbytu (marketing - reklama - ceny).

Plán opatření musí:

- přesně vymezit opatření,
- určit, kdo opatření provede,
- určit, kdy se opatření uskuteční (popř. etapy realizace),
- určit, jak realizace bude probíhat,
- stanovit prostředky a lidi, kteří budou k realizaci opatření nutní,
- jasně určit zodpovědnou osobu,
- určit odměnu resp. postih na nesplnění opatření.

Od opatření krátkodobých přecházíme k opatřením střednědobým a dlouhodobým - zde má místo tzv. strategický controlling.

V roce 1911 byl založen Východočeské energetické závod, který měl svou sílu v rámci distribučních podniků v Novém Česku energetické zdroje, které byly v tomto období využívány výhradně pro výrobu elektřiny pro výrobu železobetonu. Za počátek organizované elektrenergetiky ve východních Čechách je považován rok 1911, kdy vznikl Svaz hospodářských družstev pro konzum elektřiny, společně s ručním generátorem jeho násupem, Svaz sloučil, aby mohly být využívány a nového využívání výroby elektřiny, což v Hradci Králové bylo dokončeno až v roce 1918, jíž mimo dalších výrobních závodů i v Hradci Králové.

Tento závod však vzhledem k rozdílu v výrobených hodinách v roce 1905 byl sloučen s výrobcem elektřiny v Hradci Králové, Východočeskou elektřinou v Třeboni a v roce 1911 byl založen první výroba elektřiny v Hradci Králové.

V roce 1912 byla založena výroba elektřiny v Hradci Králové, nejdříve v jednom výrobci, později v rámci výroby elektřiny v Hradci Králové, výroba elektřiny v Třeboni a v roce 1911 byla založena výroba elektřiny v Hradci Králové.

3. Charakteristika podniku Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové

Název společnosti : Východočeská energetika, a.s.

Sídlo společnosti : Sladkovského 215,
501 03 Hradec Králové

Obchodní zkratka : VČE, a.s.

Společnost Východočeská energetika, a.s., byla založena Fondem národního majetku České republiky jako jediným zakladatelem ke dni 1. 1. 1994 a ke stejnemu datu byla zapsána do obchodního rejstříku u Okresního soudu v Hradci Králové.

3. 1. Historie podniku

Právním předchůdcem společnosti byl státní podnik Východočeské energetické závody, vyčleněný jako jeden z osmi distribučních podniků z koncernu České energetické závody, Praha, v roce 1990. Východočeský region se i v minulosti významně podílel na rozvoji elektrifikace v Čechách. Za počátky organizované elektroenergetiky ve východních Čechách se považuje rok 1911, kdy vznikl Svaz hospodářských družstev pro konsum energie elektrické, společnost s ručením omezeným. Jeho nástupce, Svaz okresů, obcí, hospodářských družstev a jiných konsumentů energie elektrické, s.r.o., v Hradci Králové (tzv. Elektrárenský svaz), založený v roce 1918, již mimo dalších subjektů zahrnoval i 17 východočeských okresů.

Trvale rostoucí spotřeba elektřiny v průmyslu i v domácnostech vedla v roce 1925 ke sloučení výše uvedeného elektrárenského svazu s Východočeskou elektrárnou v Trutnově a vzniku společnosti Východočeská elektrárna, akciová společnost v Hradci Králové.

Další rozvoj elektroenergetiky, v průběhu válečných let značně omezený nedostatkem materiálu i lidí a v poválečných letech, po zestátnění energetiky, ovlivněný řadou organizačních a strukturálních změn, byl vždy veden snahou zabezpečit stále rostoucí požadavky na dodávky elektřiny průmyslu, zemědělství i domácnostem.

Akcia společnost Východočeská energetika se hlásí k dobrým tradicím svých předchůdců a v roce 1996 si připomněla významné 85. výročí založení organizované elektroenergetiky ve východních Čechách. Také ve vztahu k tradicím a bohaté historii si VČE,a.s., vytkla svůj hlavní cíl: přeměnit společnost na zákaznicky orientovanou firmu, připravenou uspokojit všechny reálné požadavky zákazníků na dodávku elektřiny v jí vymezeném regionu.

3. 2. Charakteristika činností podniku

Základní činností akciové společnosti Východočeská energetika je distribuce a prodej elektrické energie v regionu východních Čech, který má rozlohu 11 240 km² a žije zde téměř 1 250 tis. obyvatel. Společnost je výhradním vlastníkem a provozovatelem zařízení veřejného rozvodu elektřiny na napěťové úrovni 110 kV a nižší a dominantním prodejem elektrické energie konečným spotřebitelům. Další aktivity společnosti jsou zaměřeny do oblastí podporujících základní činnost.

Hlavní předmět podnikání:

- nákup, rozvod a prodej elektřiny včetně poskytování služeb souvisejících s dodávkou, odběrem nebo používáním elektřiny,
- dispečerské řízení distribuční soustavy regionu,
- údržba, opravy, rekonstrukce a modernizace energetických zařízení a zařízení dispečerské řídící techniky,
- stavebně montážní a strojně montážní činnost,
- výstavba energetických děl a zařízení potřebných pro jejich provoz včetně dispečerské řídící techniky a technických prostředků k řízení spotřeby elektřiny,
- projektová činnost v rozsahu oprávnění,
- výroba elektřiny.

3. 3. Postavení na domácím a zahraničním trhu

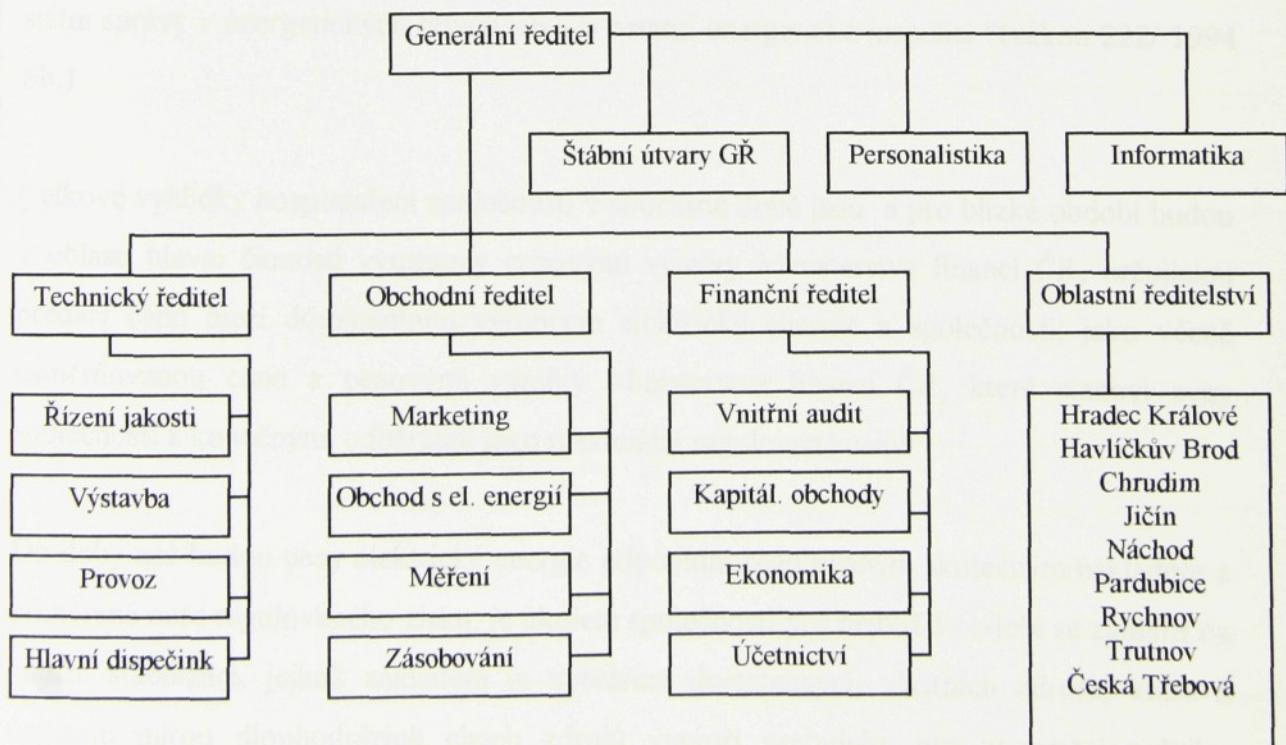
Společnost má přirozený monopol v rámci obhospodařovaného regionu. Rozsah regionu působnosti společnosti je vymezen Rozhodnutím o udělení autorizace na rozvod elektřiny podle § 7 zákona č. 222 - 1994 Sb. Činnost společnosti v oblasti rozvodu elektřiny podléhá státní regulaci podle § 11 zákona č. 222 - 1994 Sb. Aktivity Východočeské energetiky, a.s., jsou zaměřeny pouze na trhy v České republice.

3. 4. Organizační struktura podniku

Základní organizační strukturu společnosti tvoří:

- hlavní správa se sídlem v Hradci Králové,
- oblastní ředitelství se sídly v Hradci Králové, Havlíčkově Brodě, Chrudimi, Jičíně, Náchodě, Pardubicích, Rychnově n. Kn., Trutnově a v České Třebové,
- služebny v podřízenosti oblastních ředitelství.

Organizační schéma VČE, a.s.

Hlavní správa společnosti zahrnuje aktivity řízení společnosti formou přímého a odborného řízení a výkon společných a speciálních činností, které není účelné a hospodárné decentralizovat.

Oblastní ředitelství jsou výkonnými jednotkami, jejichž posláním je realizace výrobních, provozních, obchodních a dalších výkonných činností a služeb společnosti v územně vymezené oblasti.

Služebny jsou základními výkonnými jednotkami v podřízenosti oblastních ředitelství, zabezpečujícími provozně obchodní a výrobní aktivity a služby na vymezeném území.

Hlavní správa se dále člení na úseky (pouze hlavní správa), odbory, oddělení, referáty a výrobní nebo provozní jednotky.

3. 5. Strategie hospodářské činnosti a celkové vyhlídky hospodaření podniku

Legislativní a podnikatelské prostředí v oblasti distribuce elektrické energie, hlavní podnikatelské aktivity společnosti, vychází ze „Zákona o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o ostatní energetické inspekci“ (zákon 222/ 1994 Sb.).

Celkové vyhlídky hospodaření společnosti v současné době jsou a pro blízké období budou v oblasti hlavní činnosti vymezeny cenovými výměry Ministerstva financí ČR, určujícími předací cenu mezi dominantním výrobcem elektrické energie a společností, jako věcně usměrňovanou cenu a cenovými výměry Ministerstva financí ČR, které stanoví ceny společností a konečnými odběrateli jako maximální regulované ceny.

Do doby než budou ceny elektrické energie odpovídat regulovaným skutečným nákladům a přiměřené míře regulovaného zisku, je úkolem společnosti pro nejbližší období se zaměřit na vnitřní stabilizaci, jejímž základem je vytváření dostatečných vlastních zdrojů, které s únosnou mírou dlouhodobých cizích zdrojů vytvoří podmínky pro investiční politiku

směřovanou na zlepšení stavu a rozvoj distribuční soustavy. Další zdroj vidí vedení společnosti v důsledných rozborech a snižování nákladů.

V současné době je v České republice vymezován model obchodu s elektrickou energií, na němž se chce společnost podílet tak, aby byla schopna na tomto trhu uspět. Konečným cílem společnosti je maximální míra výnosnosti základního kapitálu při zajišťování kvality dodávky elektřiny a souvisejících služeb zákazníkům.

Na hospodářský výsledek 1997 (250 687 tis. Kč) v porovnání s rokem 1996 (335 014 tis. Kč) mělo nejpodstatnější vliv zavedení účtování o odložené dani v celkové výši 130 552 tis. Kč.

Struktura nákladů (v mil. Kč)

Položka	1997	1996	Rozdíl
Náklady celkem	9 048	8 446	602
Náklady na distribuci	7 607	7 539	68
Finanční operace	28	15	13
Ostatní náklady	1 413	892	521

Pramen: Interní materiál VČE

Struktura výnosů (v mil. Kč)

Položka	1997	1996	Rozdíl
Výnosy celkem	9 299	8 781	518
Výnosy z distribuce	8 147	7 914	233
Finanční operace	21	73	- 52
Aktivace	357	364	- 7
Ostatní výnosy	774	430	344

Pramen: Interní materiál VČE

Ve struktuře výnosů došlo k významnému poklesu výnosů z finančních operací oproti roku 1996 z důvodu poklesu volných peněžních prostředků a nedostatku srovnatelně atraktivních produktů na kapitálovém trhu. Nárůst ostatních výnosů a nákladů je výsledkem spolupráce s firmou Czechpol. Ve struktuře ostatních výnosů a nákladů se dále projevují vlivy tvorby a zúčtování opravných položek, rezerv na opravy hmotného majetku a další podobná zúčtování.

3. 6. Výkony, náklady, regulace

Výnosy z prodeje elektřiny (bez DPH)

(údaje v tis. Kč)

Položka	Tržby	
	Běžný rok	Minulý rok
Velkoodběratelé	4 001 510	4 092 479
Maloodběratel - podnikatelé	1 936 955	1 861 665
Maloodběratel - obyvatelstvo	2 051 889	1 760 428
Ostatní	156 639	172 549
Celkem tržby	8 146 993	7 887 121

Pramen: Interní materiál VČE

Výdaje na nákup elektřiny (bez DPH)

Položka	Běžný rok (v tis. Kč)	Minulý rok (v tis. Kč)
Nákup od ČEZ , a.s	5 752 490	6 118 909
Nákup od ostat. dodavatelů	528 292	195 412
Celkem	6 280 782	6 314 321

Pramen: Interní materiál VČE

Převážná většina elektrické energie (91,5 %) je nakupována od a.s. ČEZ na základě smlouvy. Zbývající elektrická energie byla nakoupena od drobných výrobců, sousedních rozvodných energetických akciových společností (např. Jihomoravská energetika, Jihočeská energetika či Severočeská energetika atd.), od dovozní společnosti Czechpol po vedení 110 kV a dále elektrická energie vyrobená ve vlastních vodních elektrárnách. Cena nakoupené elektrické energie v roce 1997 od jednotlivých dodavatelů byla smluvně dohodnuta a zakotvena v kupních smlouvách.

Regulace konečných spotřebitelských cen

Ceny elektrické energie pro konečné odběratele kategorie velkoodběratel a maloodběratel zůstaly v roce 1997 beze změny. U kategorie maloodběratel - obyvatelstvo byly ceny zvýšeny v průměru o 15%. V dalším období se očekává zvýšení cen v kategorii maloodběratel - obyvatelstvo, a to postupně až na úroveň nákladů na výrobu, přenos a distribuci. U ostatních kategorií by ceny měly zhruba do roku 2000 zůstat beze změny.

3. 7. Kapitálový trh

Základní jmění - akcie emitované společnosti

Základní jmění společnosti činí 2 473 969 000 Kč a je rozděleno na 2 473 969 akcií s jmenovitou hodnotou 1000 Kč.

Druh akcie	Počet akcií
Na majitele	1 600 657
Na jméno města a obce	841 149
Na jméno zaměstnanecké	32 162
Na jméno se zvl. právy	1
Celkem	2 473 969

Pramen: Interní materiál VČE

Akcie na majitele jsou vydány v zaknihované podobě, mají plné právo a jsou veřejně obchodovatelné. Akcie na jméno (měst a obcí) jsou v zaknihované podobě, mají plné hlasovací právo a omezenou převoditelnost.

Akcie na jméno se zvláštními právy je spojena s hlasovacím právem a s právem rozhodovat o změnách stanov, o zvýšení a snížení základního jmění a o zrušení společnosti.

Kapitálová účast českých a zahraničních osob na podnikání společnosti

Struktura akcionářů společnosti uvádí následující tabulka.

Aкционář	Podíl na základním jmění
Fond národního majetku ČR	48,0
Města a obce - celkem	34,0
Zaměstnanci společnosti - celkem	1,3
Ostatní subjekty - celkem	16,7
Celkem	100,0

Pramen: Interní materiál VČE

Akcie společnosti jsou obchodovány na hlavním trhu Burzy cenných papírů Praha, a. s.

3. 8. Distribuce elektrické energie

Zabezpečení distribuce a spolehlivosti dodávky elektrické energie je posláním provozních útvarů společnosti. Hlavní aktivity proto byly v této oblasti zaměřeny na obnovu zařízení, jeho modernizaci nebo opravy a intenzívní preventivní údržbu. Výsledný efekt je zastavení postupného zvyšování průměrného stáří zařízení a zlepšení jeho provozní spolehlivosti, zejména v sítích a elektrických stanicích vysokého napětí.

U zařízení nízkého napětí s ohledem na jeho rozsah a problematiku nelze obměnu dostatečně urychlit a některá zařízení této napěťové úrovni jsou provozována blízko hranice fyzické životnosti. V rozvodu velmi vysokého napětí se mírně snížila četnost poruch s delší dobou trvání, ale vzrostl počet krátkodobých výpadků. V průběhu roku 1997 byla většina poruch způsobena atmosférickými vlivy, zejména povodněmi v červenci.

3. 9. Řízení jakosti

Vedení společnosti přijalo jako jednu z priorit při zkvalitňování chodu společnosti zavedení systému řízení jakosti v souladu s normami řady ISO 9000. Úvodní etapa procesu zavádění systému řízení jakosti byla realizována ve druhém pololetí 1996. Na základě jejich výsledků byla formulována politika jakosti jako nedílná součást podnikatelské strategie společnosti. Vedení společnosti chápe jakost komplexně ve smyslu Total Quality Management a prosazuje ji jako filozofii a metodu ve všech interních činnostech a na všech úrovních řízení.

3. 10. Životní prostředí, ekologie

Společnost věnuje značnou pozornost ochraně životního prostředí před negativními dopady z vlastní činnosti. Systematicky se pokračuje s opravami odlučovačů olejů, záchytných jímek stanovišť transformátorů a dekontaminaci zeminy a podzemních vod.

3. 11. Informační systém společnosti

Rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti podniku je reakce na požadavky zákazníků a trhu, a to v co nejkratší době. Na neustálé vnitřní a vnější změny musí vrcholové vedení podniku reagovat vytvářením dynamických strategií. Schopnost pohybovat se úspěšně v tržním prostředí předpokládá vybudování výkonné informační soustavy. To vedlo společnost k rozhodnutí provést zásadní změny v informačním systému VČE, a.s.

Ve druhém pololetí roku 1996 bylo realizováno interní výběrové řízení na dodávku a implementaci finančního informačního systému. Řešením se stal systém R/3 firmy SAP, s.r.o. Praha. Podle studií renomovaných firem pro výzkum trhu celosvětově je systém SAP R/3 nejrozšířenějším standardním softwarovým řešením pro řízení podniků a organizací. Implementací byla pověřena firma PC- DIR Brno. Vedení společnosti se dále rozhodlo pro zavedení nákladového a kalkulačního systému na bázi controllingu a jeho realizací modulem controlling v rámci systému SAP R/3.

4. Nákladový a kalkulační systém na bázi controllingu v podniku VČE, a.s. Hradec Králové

Podnik VČE v rámci příprav pro implementaci nového ekonomického systému vnitropodnikového účetnictví důsledně uplatňuje principy controllingu s podporou informačního systému SAP.

4. 1. Informační systém R/3 firmy SAP

V podniku VČE zaveden s účinností od 1. 1. 1998 finanční informační systém R/3 firmy SAP. Softwarová technologie společnosti SAP R/3 integruje veškeré podnikatelské a další aktivity podniku a stává se klíčovým nástrojem řízení.

Aplikační programové vybavení systému R/3 je uspořádáno modulárně. Jednotlivé moduly mohou být nasazeny jednotlivě, tak i kombinovány do výkonných komplexních integrovaných celků.

Jedním z nejvýraznějších rysů softwaru SAP je bezprostřední přenos všech transakčních dat do dalších aplikací. Data z jednotlivých transakcí jsou přímo po vytvoření přenesena do příslušných informačních okruhů, kde mohou být dále zpracována a vyhodnocena. Automatické propojení funkcí zrychluje a zprůhledňuje podnikatelské postupy.

Nespornou výhodou systému SAP R/3 je možnost pracovat v českém jazykovém a legislativním prostředí s lokální měnou a stejně tak i s jazyky a měnami zahraničními. Veškeré produkty společnosti SAP jsou nositeli certifikátů ISO 9000.

Nové pohledy na řízení podniku

Systém SAP R/3 poskytuje společnosti VČE nové nástroje a pohledy na řízení. Jako příklad je možno uvést sledování nákladů jednotlivých podnikatelských postupů a činností pomocí modulu Controlling, který je silnou devizou systémů SAP.

Modularita

Modulární výstavba systému R/3 umožňuje jeho postupné zavádění ve smyslu požadavků zákazníka a jeho podnikatelského záměru. Základním prostředím pro běh aplikačních modulů je báze systému. Nad bází systému operují jednotlivé aplikační moduly:

- Ekonomika / Řízení / Účetnictví
- Logistika
- Odvětvová řešení

Ekonomika / Řízení / Účetnictví systému R/3

Integrovaný standardní software pro ekonomiku, řízení a účetnictví R/3 realizuje ve svých vysoce výkonných aplikacích:

- Finanční účetnictví
- Treasury
- Hospodaření s investičním majetkem
- Controlling
- Investiční controlling
- Informační systém pro vrcholové řízení

Každá aplikace systému SAP R/3 je založena na jednotné struktuře dat. Každá transakce je zpracována samostatně s vysokým stupněm integrace v rámci celého systému. Tím je zajištěna automatická aktualizace účetní knihy a deníků.

Účetnictví jako nástroj řízení podniku

Softwarový systém účetnictví SAP R/3 realizuje zvýšené požadavky na účetnictví jako na nástroj pro strategické podnikové rozhodování ve vysoce výkonných aplikacích pro Finanční účetnictví, Investiční majetek a Controlling. Tím se účetnictví vyvíjí v centrální nástroj controllingu celého podniku.

Finanční účetnictví

Základem všech operací účtování ve finančním účetnictví systému R/3 jsou data z jednotlivých dokladů. Bezprostředně po jejich zaúčtování je možno si na obrazovce prohlédnout údaje příslušných účtů, seznamy položek, dokladů a sald a též vyhodnocení bilancí a výkazů.

Controlling

Systém R/3 umožňuje kontinuální a aktuální řízení nákladů, výnosů, zdrojů a termínů. Modul aplikace controllingu je klíčovým nástrojem pro strategické plánování. Dokonalé zapojení obchodních případů do všech oblastí controllingu je předpokladem podrobných analýz plánu a skutečnosti. Základem toho je sladěné plánování nákladů, výnosů a hospodářského výsledku pro všechny oblasti podnikového toku výkonů, z něhož se odvozují další diferenciace:

- účetnictví nákladových středisek a výkonů pro krátkodobou kontrolu nákladů,
- účetnictví nákladů na zakázky a projekty pro kontrolu a analýzu nasazení zdrojů,
- výrobní kalkulace pro analýzu výkonů spojených s výrobkem a výrobou,
- analýzu ziskovosti pro analýzu odevzdaných výkonů a jejich výsledků,
- účetnictví profitcenter pro zobrazení metody celkových nákladů,
- podnikový controlling pro přípravu klíčových informací.

Náklady a výnosy je možno sledovat v těsném časovém sledu pro všechny funkční oblasti. Odchyly jsou velmi brzy rozeznatelné a ovlivnitelné. Strategická rozhodnutí jsou zajištěna spolehlivými klíčovými informacemi. A realizaci schválených opatření je možno průběžně sledovat a řídit ve všech oblastech.

Informační systém pro vrcholové řízení

Modul informačního systému pro řídící pracovníky poskytuje vedoucím pracovníkům informace jak z interních podnikových zdrojů, tak z vnějších zdrojů. Špičkový řídící pracovník je na základě těchto informací neustále informován o dění v organizaci a může se bezprostředně a efektivně rozhodovat.

4. 2. Výchozí situace

Principy controllingu je možné charakterizovat v následujících tezích:

- Komplexní podchycení všech ekonomických, finančních a zejména nákladových událostí tak, aby byla vytvořena odpovídající báze pro řízení a kontrolu nákladů.
- Uplatnění objektivních a jednoznačných principů při vyhodnocování informací, jakož i zajištění vzájemné výměny informací, provázanosti informačních toků a vytvoření stabilní datové základny.
- Dosažení vysoké míry transparentnosti společnosti VČE, což lze považovat za výchozí situaci pro celou řadu podnikových činností a opatření:
 - zvýšení průhlednosti a kontroly nákladů ve všech oblastech činnosti,
 - zdokonalení kalkulace nákladů vytvořením podmínek pro přiřazování přímých a režijních nákladů podle skutečné příčinnosti jejich vzniku,
 - zdokonalení strategických rozhodnutí na základě odpovídajících informací o nákladech,
 - zabezpečení efektivního vynaložení zdrojů,
 - zajištění lepších informací o využití kapacit,
 - uplatnění benchmarkingu.

Základním cílem je dosažení vyšší vypovídací schopnosti nově navrženého ekonomického modelu, při maximálním využití systému SAP R/3. V souvislosti s uplatňováním nového informačního systému SAP R/3 je však třeba do ekonomického systému podniku promítnout některé změny a úpravy, které budou na jedné straně respektovat specifika distribuční společnosti a na druhé straně budou vyhovovat i zásadám moderního controllingu.

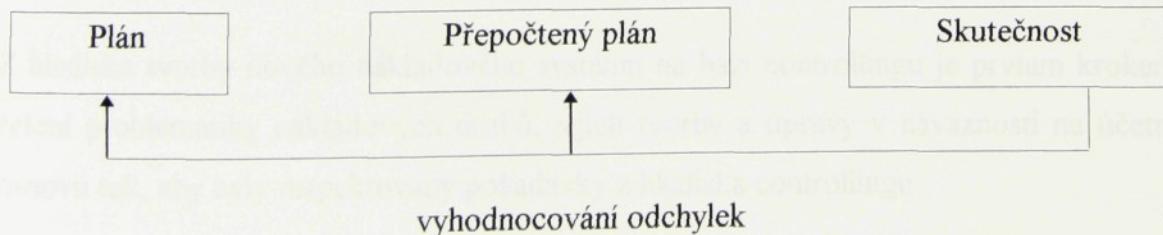
- prosazení principu kauzality při přiřazování nákladů na nositele nákladů (střediska, zakázky) a vytvoření jednoznačné vazby mezi místem a účelem vzniku nákladů,
- zavedení nových mechanismů vnitropodnikového zúčtování, umožňujících přesnou identifikaci bloku sekundárních nákladů,

- využití nových metod pro ekonomické řízení, které usnadní a zpřesní manažerské rozhodování na různých úrovních řízení a které povedou ke zvýšení efektivnosti hospodaření společnosti,
- uplatnění nového pohledu na ekonomickou strukturu společnosti jako celku a na vztahy mezi interními jednotkami (nákladová střediska, uzlová nákladová střediska, provozy, oblastní ředitelství ...).

Vytvoření nového ekonomického systému je možné rozdělit do tří částí:

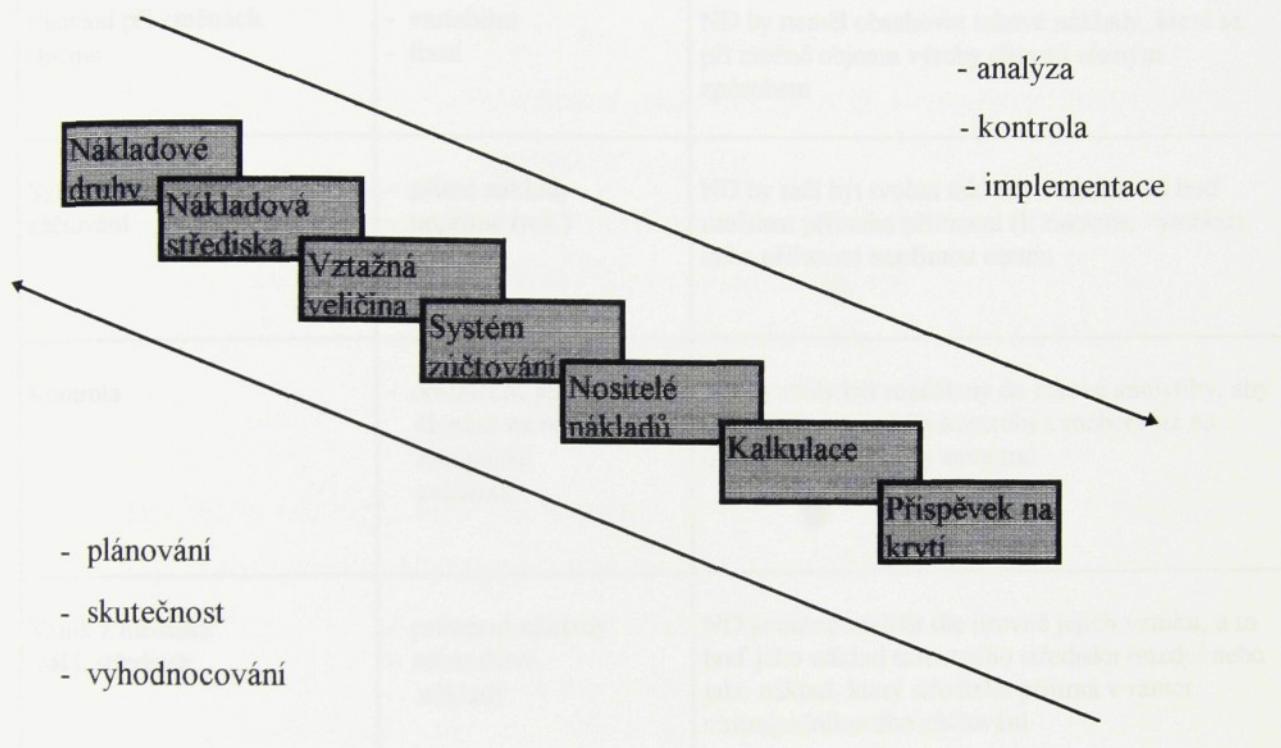
1. vybudování vhodné základny (nákladový a kalkulační systém),
2. nastavení standardního nástroje pro řízení na všech úrovních ekonomické struktury (controlling),
3. vybudování manažerského informačního systému - využití stávající datové základny a vytvoření různých pohledů na úrovni managementu.

Uplatňování principů controllingu se ovšem nepromítá pouze do nákladového a kalkulačního systému, ale bude prolínat v podstatě i do celého systému řízení podniku. Cílovým stavem ve společnosti VČE bude dosažení třech časových úrovní pro sledování, vyhodnocování a řízení nákladů, které umožní okamžité vyhodnocení všech hlavních i vedlejších procesů uvnitř firmy. Předpokladem je uplatnění iterační metody pro stanovení plánovaných a skutečných kalkulačních sazob pro nákladová střediska.

Tímto postupem lze získat neobyčejně širokou škálu možností hodnocení odchylek. Management společnosti tak dostane do ruky controlling jako mimořádně účinný nástroj pro řízení vnitropodnikové ekonomiky.

Zavedení moderního nákladového a kalkulačního systému předpokládá provedení dílčích úkolů, které umožní zachycení relevantních informací o nákladových událostech a budou garancí přesných výstupů. Jedná se o kontinuální proces, na jehož počátku stojí analýza a výstupem je realizace navržených opatření.

4. 3. Nákladové druhy (účty)

Z hlediska tvorby nového nákladového systému na bázi controllingu je prvním krokem řešení problematiky nákladových druhů, jejich tvorby a úpravy v návaznosti na účetní osnovu tak, aby byly respektovány požadavky z hlediska controllingu.

Nákladový druh definujeme jako skutečný účelově vynaložený náklad nebo skupinu nákladů mající stejný resp. velmi podobný charakter, který je daný následujícími kritérii.

	Klasifikace nákladů	Poznámka
Charakter spotřeby	<ul style="list-style-type: none"> - osobní náklady - materiálové náklady - ... 	ND by měl zabezpečovat evidenci nákladů dle jejich první spotřeby tak, aby nedocházelo k prolínání nákladů, které spolu věcně nesouvisí
Chování při změnách objemu	<ul style="list-style-type: none"> - variabilní - fixní 	ND by neměl obsahovat takové náklady, které se při změně objemu výroby chovají různým způsobem
Vztah k vnitropodn. zúčtování	<ul style="list-style-type: none"> - přímé náklady - nepřímé (rež.) náklady 	ND by měl být tvořen tak, aby respektoval bud' možnost přímého přiřazení (k zakázce, výrobku) nebo přiřazení nepřímou cestou
Kontrola	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečně jemné členění na úrovni analytické evidence 	ND by měly být rozdeleny do takové analytiky, aby bylo možné provádět kontrolu a rozboru již na úrovni účetní osnovy samotné
Vznik z hlediska nákl. středisek	<ul style="list-style-type: none"> - primární náklady - sekundární náklady 	ND je nutné rozlišit dle úrovně jejich vzniku, a to bud' jako náklad samotného střediska /mzdý/ nebo jako náklad, který středisko přijímá v rámci vnitropodnikového zúčtování

Pramen. Interní materiál VČE

Na základě ABC analýzy (viz. příloha č.1) primárních nákladů, která byla východiskem pro vytvoření nových nákladových druhů, můžeme konstatovat, že 17 nákladových účtů představuje 90 % nákladů společnosti (viz. příloha č.2). Tyto účty je třeba dále zkoumat, abychom mohli rozhodnout o jejich možné hloubce dalšího členění.

Zjemnění nejvíce zatížených účtů je demonstrováno v příloze č.3, na příkladu účtu 501 100, který je tímto krokem z nové účetní osnovy vyřazen. Současně byly jednotlivé nákladové druhy posuzovány ve vztahu k nákladovému středisku nebo zakázce, ve vztahu zda- li je možné u vybraného účtu použít pro potřeby analýzy technickou jednotku apod.

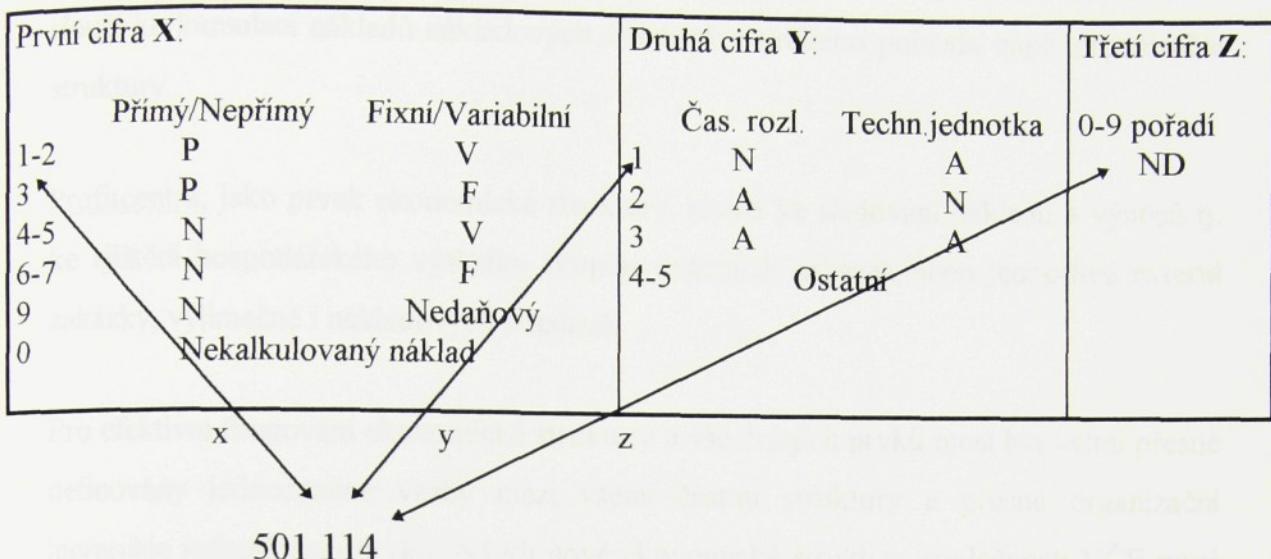
Proto, aby byl zachován čistě účelový vztah používaných nákladů k jednotlivým výstupům, je nutné některé položky (nákladové druhy) z účetní osnovy pro potřeby nákladového systému vyřadit nebo časově rozlišit. Jedná se o čtyři základní skupiny:

1. nevýrobní náklady v jejich finančním pojetí, které nejsou v žádném věcném vztahu k výkonům v daném období - náklady na konzervaci zařízení
 - ztráty z finančních investic
 - zůstatková cena likvidovaného nevýrobního hmotného investičního majetku
2. náklady, které sice souvisí s uskutečňovanými výkony, ale projevují se v jiném období
 - náhrada škod z minulých období
 - zůstatková cena likvidovaného výrobního HIM
 - tvorba rezerv
3. mimořádné náklady, které sice mohou souviset s uskutečňovanými výkony, ale vznikají nepravidelně a příležitostně - odpisy nedobytných pohledávek
 - škody ze živelných pohrom
 - placené sankce
4. položky, které ve finančním účetnictví odčerpávají vyprodukované vlastní jmění, ale jsou uhrazovány z hrubého výsledku hospodaření před zdaněním
 - daně z příjmů

Nové čislování analytické části primárních nákladových druhů

Na základě provedených analýz společnost VČE navrhla novou strukturu čislování analytické části primárních nákladových druhů, která má následující podobu.

Analytická část účtu: XYZ

(název účtu - transformátorový olej)

Na základě analýzy nákladových druhů byl připraven návrh účetní třídy 5. Část seznamu je uvedena v příloze č.4.

4. 4. Ekonomická struktura

Nová ekonomická struktura společnosti se skládá ze tří základních prvků - z nákladových středisek, z uzlových středisek a z profitcenter. Pro tyto jednotlivé skupiny prvků jsou vytvořeny hierarchie, a to jak standardní, které odpovídají organizační struktuře, tak alternativní, které mohou být naefinovány podle potřeb uživatele.

Hlavním cílem nákladových středisek je zjemnění globální přirážky režijních nákladů a dále přesné sledování ostatních primárních a sekundárních nákladů a výkonů konkrétního střediska.

Těchto cílů může být dosaženo pouze za předpokladu, že existuje dostatečně podrobná struktura elementárních jednotek s přesným stanovením vztahů mezi definovanými prvky systému.

Uzlové středisko můžeme definovat jako objekt, na který se neprovádí účtování, ale slouží ke kumulaci nákladů nákladových středisek z určitého pohledu např. organizační struktury.

Profitcentra, jako prvek ekonomické struktury, slouží ke sledování nákladů a výnosů tj. ke zjištění hospodářského výsledku skupiny externích zakázek nebo jednotlivé externí zakázky, výjimečně i nákladových středisek.

Pro efektivní fungování ekonomické struktury a všech jejich prvků musí být velmi přesně definovány jednoznačné vazby mezi všemi částmi struktury a přesné organizační hierarchie jednotlivých prvků. Návrh nové ekonomické struktury společnosti VČE musí zabezpečit stávající informace a vytvořit kvalitativně novou datovou základnu, která umožní vytvořit nové nástroje pro řízení společnosti. Budou vytvořeny pohledy akceptující organizační strukturu, i pohledy orientované na činnosti (viz. příloha č. 5).

4. 4. 1. Nákladová střediska

Při vytváření nových nákladových středisek společnosti VČE byly dodrženy čtyři základní principy, které jsou ovlivněny velikostí podniku, charakterem produkčního procesu, požadovanou přesností a strukturou kalkulací, strategií podniku, organizačním uspořádáním.

- homogenita ⇒ prvky nákladového střediska (stroje a zařízení skupiny pracovníků) se musí stejnoměrně podílet na vzniklých nákladech na nákladovém středisku, tzn. musí docházet ke stejnoměrnému vytížení strojů, pracovníků, pracovišť.
- ohrazení ⇒ každému středisku musí být zcela jednoznačně přiřazen prostor, majetek a pracovníci a musí existovat možnost účtování vzniklých nákladů.

- vztažná veličina \Rightarrow pro každé nákladové středisko je možné určit měřítko zde vzniklých nákladů v podobě jedné nebo více vztažných veličin, přičemž vzniklé náklady se chovají proporcionálně k takto definované vztažné veličině.
- odpovědnost \Rightarrow nákladové středisko musí tvořit samostatnou oblast odpovědnosti s jasně definovaným vedoucím.

Dle podnikových funkcí a odpovědnostních okruhů, způsobu plánování, vnitropodnikového zúčtování a řízení nákladových středisek je možné rozlišit střediska pomocná a hlavní. Kritériem pro členění je potom vztah střediska k zakázce, službě nebo výrobku.

Pomocná nákladová střediska

Pomocná nákladová střediska mají obslužný charakter a jejich primární úlohou je vytvořit podmínky pro plynulý běh zhodnocovacího procesu. Činnost pomocných nákladových středisek je zaměřena interně. Většina výkonů je směrována ostatním pomocným a hlavním střediskům, často formou interní zakázky. Tato střediska se podílejí na realizaci externí zakázky jen výjimečně, většinou v případech jejich nedostatečné vytíženosti pro interní výrobu.

Pomocná nákladová střediska je možno dále klasifikovat na:

- NS s fixní vztažnou veličinou,
- NS s variabilní vztažnou veličinou,
- NS s možností externích výkonů.

Hlavní nákladová střediska

Hlavní nákladová střediska se přímo podílejí na zhodnocovacím procesu, popřípadě zabezpečují hospodaření s materiálem, správu a odbyt. Výkony těchto středisek jsou potom přeúčtovány do příslušné zakázky, výjimečně na některé pomocné středisko.

Hlavní nákladová střediska je možné klasifikovat na:

- produkční nákladová střediska,
- materiálová nákladová střediska,
- správní nákladová střediska,
- odbytová nákladová střediska,
- ostatní (nekalkulovatelné) náklady .

Vytvoření nových nákladových středisek předcházela ABC analýza náběhu nákladů na stávající nákladová střediska, která byla základem pro nové rozdělení elementárních jednotek nákladového a kalkulačního systému. 15 nákladových středisek představuje 50 % nákladů VČE (viz. příloha č.6) a tudiž je potřeba jejich struktuře a definici věnovat mimořádnou pozornost.

Nově definovaná nákladová střediska vyvolala potřebu vytvoření nového číselníku nákladových středisek, který má následující strukturu. Je zachováno číslování na úrovni jednotlivých obcí, technologií, dopravních prostředků a budov.

1. XX - číslo OŘ, u HS číslo původního střediska
2. X - typ střediska
3. X - číslo technologie
4. XXX - pořadí obce, číslo linky, číslo automobilu, pořadové číslo v rámci skupiny NS

Příklad číslování:

název střediska

Venk. vedení VN 312

číslo NS

58 4 1 312

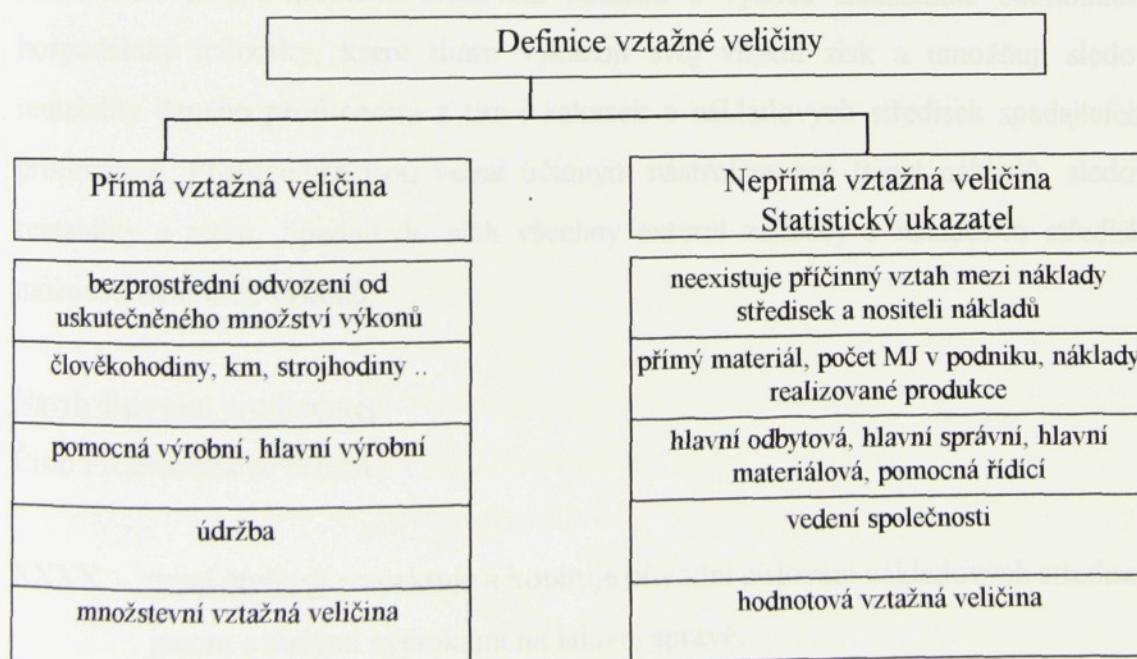
1. číslo OŘ
2. hlavní produkční NS
3. technologie Venk. vedení VN
4. zachováno pořadí číslování linek na OŘ

Část návrhu rozdelení nákladových středisek je uveden v příloze č. 7. Na úrovni jednoho oblastního ředitelství bylo vytvořeno cca 1200 nákladových středisek.

4. 4. 2. Nákladová střediska - vztažná veličina

Přesnost a výpovídací schopnost nákladového a kalkulačního systému na bázi controllingu je přímo závislá na tom, zda se podaří definovat **vztažnou veličinu** tak, aby se variabilní náklady chovaly proporcionálně k této vztažné veličině. Vztažná veličina vyjadřuje stupeň vytíženosti/ kapacity střediska a slouží k přeúčtování mezi středisky a k přiřazení nákladů hlavních nákladových středisek nositelům nákladů.

Vztažnou veličinou přitom rozumíme jasně identifikovatelnou a měřitelnou jednotkou výkonu střediska, přičemž pro kombinaci mezi vztažnými veličinami můžeme použít různých matematických kombinací.

Pramen: Interní materiál VČE

Vždy není možné pro jedno nákladové středisko definovat jen jednu vztažnou veličinu, protože v sobě nedokáže postihnout závislost na vyvolaných nákladech. Proto je vhodné zvolit kombinaci více vztažných veličin a každé z nich přiřadit váhu, aby se zvýšila výpovídací schopnost systému. Je třeba ovšem pamatovat, že někdy méně znamená více a volit vhodný kompromis mezi nákladovostí a přesností controllingu.

Alternativou kombinace dvou a více vztažných veličin pro jedno nákladové středisko může být definice více výkonů, kde každý výkon má dále svou vztažnou veličinu. Pro první etapu zavádění controllingu ve VČE je zvolena vždy jen jedna veličina k jednomu nákladovému středisku.

4. 4. 3. Uzlová střediska

Uzlová nákladová střediska slouží ke kumulaci nákladů nákladových středisek z pohledu organizační struktury a jsou určena především pro controlling režijních nákladů.

4. 4. 4. Profitcentra

Profitcentra jsou z pohledu sledování nákladů a výnosů samostatné ekonomicko - hospodářské jednotky, které tímto vykazují svůj vlastní zisk a umožňují sledování rentability daného profitcentra a tím i zakázek a nákladových středisek spadajících do profitcentra. Profitcentra jsou velmi účinným nástrojem pro řízení nákladů, sledování rentability a zisku. Spadají do nich všechny externí zakázky a nákladová střediska s možností externích výkonů.

Návrh číslování profitcenter

Číslo Profitcentra se skládá:

XXXX - první čtyřcíslí respektuje a kopíruje původní číslování nákladových středisek, jenom s malými výjimkami na Hlavní správě,

XX - poslední dvojcíslí udává pořadové číslo v rámci skupiny /uzlu/ profitcentra.

Část návrhu rozdělení a číslování profitcenter je obsažen v příloze č.8.

Přínos profitcenter pro řízení a kontrolu nákladů a výnosů je možno chápat z několika pohledů. U relativně větších zakázek (např. ext. opravy), kde chceme sledovat rentabilitu jednotlivých zakázek uplatníme 1. pohled, při kterém máme vztah 1 : 1 proti zakázce a vyhodnocujeme náklady na zakázce profitcentra. U menších zakázek (ext. servis) uplatníme 2. pohled - sledování a hodnocení skupiny zakázek k jednomu profitcentru.

Další možnosti organizace profitcenter je situace, kdy se jedna externí zakázka rovná jednomu profitcentru. Sledování rentability je potom přeneseno na nejnižší úroveň jednotlivé zakázky. Tento pohled je sice velmi podrobný a konkrétní, avšak velmi časově organizačně náročný. Je ale nutný v rámci účtování o nedokončené výrobě.

4. 5. Vnitropodnikové zúčtování

Konkrétní systematika vnitropodnikového zúčtování v podniku VČE musí mít jasně definovaná pravidla.

- Nepřímé primární náklady vstupují z finančního účetnictví na příslušná pomocná a hlavní nákladová střediska.
- Díky jasně definovaným vztahům mezi hlavními středisky a nositeli nákladů potom dochází k přeúčtování celkových nákladů hlavních středisek na nositele nákladů.
- Celkové náklady hlavních středisek jsou tvořeny jejich primárními náklady a náklady sekundárními, které byly na střediska hlavní přeúčtovány ze středisek pomocných.
- Přímé náklady jsou pro účely kalkulace přeúčtovány přímo do nositelů nákladů (zakázek), nicméně z hlediska hospodárnosti je nutné sledovat, které přímé náklady jsou spotřebovány prostřednictvím jakého střediska.
- Na základě vnitropodnikového zúčtování jsou vypočteny kalkulační sazby pomocných nákladových středisek, což umožňuje vytvořit blok sekundárních nákladů na pomocných a hlavních střediscích.

V procesu vnitropodnikového zúčtování mohou nastat následující způsoby účtování sekundárních nákladových druhů:

1. Zúčtování vnitropodnikových výkonů mezi nákladovými středisky resp. z nákladových středisek na zakázky. Vnitropodnikový výkon se na straně odesílatele projeví na příslušném sekundárním nákladovém druhu ve formě vnitropodnikového výnosu, na straně přijímací se projeví jako vnitropodnikový náklad.
2. Rozúčtování režijních nákladů - pomocí cyklů, na základě předem na definovaného klíče a rozvrhové základny u příjemce (nákladové středisko nebo zakázka). Tato metoda rozúčtování umožňuje vybrané náklady upravovat a analyzovat jednou měsíčně.
3. Zúčtování vnitropodnikových zakázek - přeúčtování primárních a sekundárních nákladů ze zakázek, prostřednictvím jednoho nebo více nákladových druhů na jiný objekt.
4. Režijní přirážky - v rámci přirážkových schémat u vnitropodnikových zakázek. Základnou jsou opět vybrané skupiny účtů, na základě předem stanoveného procenta se vypočtou ($1 \times$ měsíčně) režijní přirážky, které jsou zúčtovány prostřednictvím nákladových druhů.

Proces vnitropodnikového zúčtování může být uskutečňován jak v plánovaných, tak i ve skutečných cenách, resp. hodnotách.

Obě možnosti mají své výhody a nevýhody. Základní výhodou účtování v plánovaných hodnotách je možnost přeúčtování sekundárních nákladů v ještě neskončeném účetním období, tzn. v průběhu období. Nevhodou tohoto způsobu je velmi pravděpodobný vznik odchylek na nákladovém středisku z důvodu rozdílu hodnoty plánované od hodnoty skutečné.

Při účtování ve skutečných hodnotách, resp. cenách odchylka nevzniká, avšak vnitropodnikové zúčtování může být realizováno až na konci účetního období.

Vnitropodnikové zúčtování navazuje na účetnictví nákladových středisek a je nejdůležitější součástí nákladového a kalkulačního systému. Vnitropodnikové zúčtování zároveň vytváří základní bázi pro sestavení skutečné i plánované kalkulace. Jednotlivé položky zakázky si můžeme představit jako příspěvky nákladových středisek, resp. zakázek ve vztahu k zakázce, kterou plánujeme. Rozdělení správních středisek nám umožní využít jemně členěného příspěvku na krytí jako základní nástroje řízení.

4. 6. Zakázky

Účetnictví nositelů nákladů má přímý vztah k účetnictví nákladových středisek, přičemž základním principem, na kterém je kalkulace nákladů na zakázku založena, je jasné definování vztahů mezi službou a hlavními nákladovými středisky a přesné stanovení pravidel zúčtování správních a odbytových nákladů.

Účtování nositelů nákladů na jeden kus (kalkulaci) lze poté rozčlenit do níže uvedených kroků:

- přeúčtování přímých nákladů (materiálových, mzdových i ostatních) přímo do příslušných zakázek, které vyvolání přímých nákladů způsobily. Současně je nezbytné sledovat efektivitu hospodaření přímým materiálem pro účely motivace a kontroly.
- přeúčtování celkových (primárních a sekundárních) nákladů hlavních středisek na nositele nákladů (výrobky) na základě jasně definovaných vztažných veličin.
- stanovení kalkulace, a to jednak na úrovni celkových nákladů, ale rovněž na bázi nákladů variabilních. Pro tyto účely je nezbytné zvolit vhodnou kombinaci jednotlivých kalkulačních postupů.
- hodnocení příčiny a místa vzniku nákladů, porovnání skutečných a plánovaných veličin, příprava podkladů pro rozhodování o cenové politice, hodnocení efektivnosti hospodaření, zpětná vazba do výrobního procesu.

Účtování na nositele nákladů (zakázku) vyžaduje jednoznačné definování nositelů nákladů vzhledem k činnostem společnosti VČE. Je třeba vytvořit takové skupiny nositelů nákladů, které mají homogenní strukturu a umožňují vhodné a dostačující sledování nákladů v produkční činnosti i hodnocení činnosti odbytového oddělení.

4. 7. Plánování

Vlastní plánování v controllingu je kontinuální proces, který čerpá základní informace především ze systému technologických postupů (množství vztažné veličiny a přímý materiál) a z finančního účetnictví (primární náklady).

Plánování nákladů ve společnosti je nezbytné rozdělit do dvou základních částí:

- plánování zakázek
 - přímé náklady
 - nepřímé náklady (příspěvky hlavních nákladových středisek)
- plánování středisek
 - plánování primárních nákladů
 - plánování sekundárních nákladů

Pro každý typ nákladového střediska je třeba dodržet jednotlivé kroky a hierarchii v plánovacím mechanismu. Přesné a objektivní plánování je velmi složitý proces a je účelné jej realizovat ve vazbě na nákladový systém, který poskytuje základní informace o vztahu mezi technologickým postupem (vztažné veličiny) a vyvolanými náklady (plán nákladů).

Základním stavebním kamenem plánování je plán nositelů nákladů, tj. stanovení přímých nákladů produktu. Na základě požadavků na vztažnou veličinu od nositelů nákladů na nákladová střediska je možné definovat požadavky na množství vztažné veličiny pro hlavní produkční střediska.

Dále se definují požadavky na množství vztažné veličiny pro ostatní nákladová střediska, zejména pro hlavní materiálová střediska a tyto spolu s hlavními produkčními nákladovými středisky stanoví požadavky na výkony od pomocných nákladových

středisek, přičemž je nutné vycházet z plánovaného vytížení kapacit hlavních produkčních a materiálových nákladových středisek.

Plán nákladů správních a odbytových nákladových středisek je potom sestaven na základě rozpočtu, přičemž pro účely hodnocení oblasti odbytu je vhodné využít i příspěvek ke krytí fixních nákladů.

Jsou-li nadefinovány veškeré vazby jak mezi nositeli nákladů a středisky, tak mezi středisky navzájem, je možné provést plánované vnitropodnikové zúčtování.

Výsledkem jsou plánované kalkulační sazby, plán nákladů, přičemž je možné provést i revizi plánovaných hodnot ve vztahu k realizaci úspor ve vybraných oblastech a provést nový rozpočet. Celková systematika plánu nákladů je založena na plánování zajištění provozuschopnosti distribuční soustavy na základě kapacitního vytížení. Z plánu nákupu materiálů a služeb a kapacitního vytížení lze potom odvodit i plán nákladů jednotlivých nákladových středisek.

4. 8. Controlling

Pro zajištění úkolů controllingu v užším smyslu byl vytvořen specializovaný útvar controlling. Náplň činnosti tohoto útvaru lze shrnout do následujících bodů:

1. příprava a aktualizace systematiky controllingu

- definování účtové osnovy, včetně charakteristiky jednotlivých nákladových druhů ve vazbě na nákladová střediska a zakázky,
- spolupráce na definici výnosových druhů ve vazbě na profitcentra,
- definování ekonomické struktury (nákladová střediska, profitcentra...), charakteristika elementárních jednotek této struktury,
- definování vhodných vztažných veličin a způsobu jejich využívání,
- definování metodiky a postupů vnitropodnikového zúčtování,
- definování kalkulačních jednic a adekvátních kalkulačních postupů, včetně interních zakázek,

- definování všech interních číselníků pro potřeby controllingu,
- definování pravidel vnitropodnikového ek. řízení, včetně metodiky plánování, kontroly a hodnocení,
- definování návazností nákladového a finančního účetnictví,
- poskytování metodické a odborné podpory vnitropodnikovým jednotkám s využitím SAP R/3,
- školení uživatelů jak v oblasti controllingu, tak využívání SAP R/3.

2. zajištění a podpora procesu plánování, řízení a kontroly

- příprava podnikových plánů tvorby hospodářského výsledku, příspěvku na úhradu a cash flow,
- spoluúčast při přípravě dalších souvisejících plánů (investic), koordinace plánů vnitropodnikových jednotek,
- stanovení plánovaných kalkulačních sazeb, včetně interních zakázek,
- organizace sběru dat z jednotlivých podnikových oblastí rozhraní ze subsystémů mimo SAP (např. doprava, pracovní lístky),
- provádění analýzy odchylek na bázi porovnávání plánu a skutečnosti, identifikace a signalizace nedostatků,
- příprava informací pro management, návrhy opatření pro rozhodování managementu.

3. příprava a podpora speciálních programů pro optimalizaci jednotlivých procesů realizovaných v podniku (snižování nákladů, organizační restrukturalizace, zavádění systému řízení jakosti).

Obdobné funkce - s podstatně operativnějším zaměřením - musí být zajišťovány i na úrovni oblastního ředitelství, kde však není nezbytně nutné vytvoření specializovaného útvaru.

5. Rozbor vnitropodnikového zúčtování při uplatňování principů controllingu a při využití informačního systému SAP R/3 v podniku VČE, a.s. Hradec Králové konkrétně na oblastním ředitelství Trutnov

5. 1. Hierarchické uspořádání podniku VČE

V příloze č.9 je znázorněno hierarchické uspořádání podniku VČE s podrobnějším pohledem na organizační strukturu oblastního ředitelství Trutnov. Základní charakteristikou oblastního ředitelství Trutnov je první dvojčíslí 58.

5. 2. Zúčtování vnitropodnikového výkonu mezi středisky (zúčtování z nákladových středisek na zakázky).

Pro následný rozbor pracuji s těmito vybranými nákladovými středisky:

- Řízení obslužných činností 5860030
- Stavby a montáže - řízení 5826000
- Pracovní čety 1 - 6 5836001-6

Pro názornost text doplňuji tabulkami (č.1-16), které jsou výstupem systému SAP R/3. Všechny tabulky jsou zároveň uvedeny jako přílohy.

Středisko Řízení obslužných činností je středisko režijní, rovněž tak středisko Stavby a montáže - řízení. Pracovní čety jsou střediska pomocná. Střediska Pracovní čety 1-6 jsou podřízena jak středisku Stavby a montáže - řízení (1. stupeň podřízenosti), tak i středisku Řízení obslužných činností (je nad střediskem Stavby a montáže - řízení). Na střediska (hlavní i pomocná) vstupují z finančního účetnictví primární náklady. Celkové náklady střediska Řízení obslužných činností (5860030) jsou rozúčtovány na podřízená pomocná nákladová střediska v poměru počtu pracovníků (statistický ukazatel). Celkové náklady střediska Řízení obslužných činností tvoří jeho primární a sekundární náklady (např.doprava apod.). Náklady střediska Stavby a montáže - řízení (5826000) jsou rozúčtovány dle počtu pracovníků na čety.

Vnitropodnikový výkon představuje ocenění práce plánovanou sazbou a je pro středisko čety vnitropodnikovým výnosem (středisko výkon provedlo). Vnitropodnikovým nákladem se daný výkon stává pro nákladové středisko, které výkon přijímá. To znamená, že u odesílatele se vnitropodnikový výkon zaúčtuje ve prospěch sekundárního nákladového druhu (účtu) a u příjemce na vrub stejného nákladového druhu.

5. 3. Nákladové středisko - Řízení obslužných činností

V tabulce č.1 jsou zachyceny celkové náklady a celkové výnosy nákladového střediska Řízení obslužných činností, a to v období března 1998. Poslední řádek udává informaci o tom, zda dané středisko vykazuje zisk nebo ztrátu. V případě tohoto střediska celková ztráta činí 512,40 Kč.

Tabulka č.1

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylnka		stav:	24.04.1998	Strana:	2 / 2
Nákl.středisko/skupina Odpovědná osoba: Výkaz. období:		5860030 ved.obsluž.čin. 3 do 3 1998	Řízení obsl.činnosti	Sloupec:	1 / 2
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odch (abs)	Odch (%)	
* Účtování na vrub	87,985.70		87,985.70		
* Účtování ve prospěch	87,473.30-		87,473.30-		
** Nadmér/NedostKr	512.40		512.40		

Tabulka č.2 zachycuje nákladové druhy střediska Řízení obslužných činností za měsíc března 1998.

Tabulka č.2

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka		Stav: 30.04.1998	Strana: 2 / 3
Nákl.středisko/skupina	5860030	Rizení obsluž.činností	slopec: 1 / 2
Odpovědná osoba: Výkaz.období:	ved.obsluž.čin. 3 do 3 1998		
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odch (abs)
501110 Základní materiál/Z 501111 Benzin, nafta /Z 501211 Př.spotř.nakup.m./Z 501410 Základní materiál/N 501511 Př.spotř.nakup.m./N 512640 Výd.na prac.cesty t 518145 Leasing auta /Z 518440 Přepravné - nepřímý 518640 Telefony 518648 Ostatní služby 521410 Základní mzdy 521411 Dovolená a ost. 521423 Odměny 524640 Pojistné soc.poj. 524641 Poj.zdrav.poj.-nepř 525940 Důchod.připoj. 527645 Nákl.na záv.strav. 528944 # Natur.požitky el. 548349 Pojistné zákon.odp/ 548741 Zák.poj.při úrazech 551641 Odpisy HIM 551643 Odpisy DHIM 815100 zúč.budovy-byty+uby 833000 zúčt.NS dílen na OR + Učtování na vrub	1,710.64 901.70 6,227.95 739.20 150.00 10,137.60 1,650.00 3,085.29 676.00 24,279.00 5,736.00 10,000.00 10,404.00 3,602.00 217.00 576.00 348.00 161.00 6,871.92 512.40 87,985.70		1,710.64 901.70 6,227.95 739.20 150.00 10,137.60 1,650.00 3,085.29 676.00 24,279.00 5,736.00 10,000.00 10,404.00 3,602.00 217.00 576.00 348.00 161.00 6,871.92 512.40 87,985.70
820010 zúčt.provozní režie + Učtování ve prospěch	87,473.30- 87,473.30-		87,473.30- 87,473.30-
** Nadmér/NedostKr	512.40		512.40

Tabulka č.3 poskytuje pohled na detail vnitropodnikových výnosů (5. sloupec) střediska 5860030, které byly zúčtovány na vrub středisek 5836001-6, které výkon přijímají (3. sloupec).

Tabulka č.3

Nákl.střed. 5860030
Rizení obslužných činností

Záklisest

Nákl.stř.	Nákl.druh	PriNáklstř	PriZákánska	Skt (MěnNO)	MěnNO
5860030	820010	5836006		4.998,47-	CZK
5860030	820010	5836005		7.497,71-	CZK
5860030	820010	5836004		9.996,95-	CZK
5860030	820010	5836003		9.996,95-	CZK
5860030	820010	5836002		12.496,19-	CZK
5860030	820010	5836001		12.496,19-	CZK
5860030	820010	5834000		14.995,42-	CZK
5860030	820010	5833000		7.497,71-	CZK
5860030	820010	5832000		7.497,71-	CZK

5. 4. Nákladové středisko - Stavby a montáže - řízení

Řízení staveb a montáži je rozúčtováno jako provozní režie podle počtu pracovníků na podřízená střediska (pracovní čety).

Tabulka č.4 ukazuje stav tohoto nákladového střediska za období březen 1998. V případě střediska Stavby a montáže - řízení byly na vrub nákladových druhů zaúčtovány náklady v celkové hodnotě 79 435,99 Kč a ve prospěch výnosy v celkové hodnotě 79 035,99 Kč. V tomto případě je středisko 582600 ztrátové, a to v hodnotě 400,- Kč. Tyto malé rozdíly jsou způsobeny výpočty.

Tabulka č.4

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylna		Stav: 24.04.1998	Strana: 4 / 5	
Nákl.střediska/skupina Odpovědná osoba: Výkaz.období:	5826000 ved. SMC 3 do 3 1998	SMČ - řízení	Slopec: 1 / 2	
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odeah (abs)	Odeah (%)
• 833000 rád.t MS dílen na cí				
• 880001 rád.t.dopravy - km	537.84		537.84	
• 880002 rád.t.dopravy - hod.	79,435.99		79,435.99	
• Učtování na vrub				
• 820010 rád.t.prvepní režie	79,035.99-		79,035.99-	
• Učtování ve prospěch	79,035.99-		79,035.99-	
** Nadmér/NedostKr	400.00		400.00	

Tabulka č.5 poskytuje podrobnější pohled na středisko Stavby a montáže - řízení. Přijimající nákladová střediska ve 3. sloupci jsou jednotlivé pracovní čety (5836001-6). Hodnota nákladů připadající na každou pracovní četu je v 5. sloupci a tato částka je vnitropodnikovým výnosem střediska Stavby a montáže - řízení (tj. 1. sloupec).

Tabulka č.5

Nákl.střed. 5826000
Stavby a montáže - řízení

ZáklSeast

Nákl.stř.	Nákl.druh	Pri.náklstř	Pri.zakáška	Skt (Měsíce)	Měsíce
5826000	820010	5836006		6.872,69-	CZK
5826000	820010	5836005		10.309,04-	CZK
5826000	820010	5836004		13.745,39-	CZK
5826000	820010	5836003		13.745,39-	CZK
5826000	820010	5836002		17.181,74-	CZK
5826000	820010	5836001		17.181,74-	CZK

5. 5. Nákladové středisko - Pracovní četa 1

Pracovní četa je pomocné nákladové středisko. Pro potřeby vnitropodnikového zúčtování je nutné definovat odpovídající vztažnou veličinu, která je 1 odpracovaná hodina.

Tabulka č.6 je znázorněním skutečného množství nákladů a výnosů střediska Pracovní čety 1. Celkové výkony tohoto střediska od ledna do března 1998 činí 1 431,0 hodin.

Tabulka č.6

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 4
Nákl.středisko/skupina	5836001	SMČ-četa 1	Sloupec: 2 / 2
Odpovědná osoba:	ved.SMC		
Výkaz období:	1 do 12 1998		
Nákladové druhy	SkutMož	PlánMož	Odoch (abs)
501110 Základní materiál/z			
501111 Benzin, nafta /z			
501112 Hl a mat.pro elektro/z			
501113 Mazadlo, tuky /z			
501211 Př.spotř.nákup.m./z			
501410 Základní materiál/n			
501413 Mazadlo, tuky / NS			
501511 Př.spotř.nákup.m./N			
511442 Opravy ostatní /NS			
512640 Výd.na prac.časy t			
518145 Leasing auta /z			
518648 Ostatní služby			
521410 Základní mzdy			
521411 Dovolená a ost.			
521420 Příplatek			
521423 Odměny			
521442 Jiný prac.pomár			
524640 Pojistné sec.poj.			
524641 Poj.zdrav.poj.-nepř			
527642 Sportka COOP			
527645 Mhl.ne záv.strav.			
528944 Š Matur.politiky si.			
531120 Daň smluvní /z			
531420 Daň smluvní /NS			
548349 Pojistné-zákon odp/			
548741 Zák.poj.pří úrazech			
551641 Odplisy SLM			
802411 V1.spotř.el.en.-EMI	3,020 KWH		3,020 KWH
820010 ručt.provozní rážig			
833000 ručt. # dílen na čas	29.0 HOD		29.0 HOD
834000 ručt. židložna na OK	20.0 HOD		20.0 HOD
836801 TS-SMC-četa 1	56.0 HOD		56.0 HOD
880001 ručt.dopravy - km	46 KM		46 KM
880002 ručt.dopravy - hod.	7.80 H		7.80 H
Učtování na vrub	#		#
836801 TS-SMC-četa 1	1,431.0- HOD		1,431.0- HOD
Učtování ve prospěch	1,431.0- HOD		1,431.0- HOD
** Nadmér/NedostKz	0		0

5. 6. Tarify druhů výkonů

Každému typu výkonu (má vazbu k nákladovému středisku) v podniku je přiřazena konkrétní hodnota. V tabulce č.7 je např. středisku Pracovní četa 1, kde výkonu (tj. hodina) je přiřazen tarif v hodnotě 260,30 Kč.

Tabulka č. 7

Nákl.střediska: Tarify druhů výkonů				Stand 24.04.1998	Str. 1
<u>Nákladový okruh</u>	VCE	<u>Verze</u>	0		
<u>FISKEŘSKÝ ROK</u>	1998				
<u>OSOBODI</u>	1	<u>do</u>	3		
		Měna	Májloč CZK		Měna objektu
<u>Nákl.střed</u>	Druh výk	Ent. č.	Jedn.	Celkový tarif	Fixní tarif
5836001	P36801	1	B	1	260,30
				260,30	CZK
				1	260,30
					260,30
					260,30

5.7. Skutečný výkon nákladového střediska Pracovní četa 1

Poskytnutý výkon střediska Pracovní četa 1 je za období leden - březen 1998 1 431,0 hodin (viz tabulka č. 8) při počtu pěti pracovníků (viz tabulka č. 9).

Tabulka č. 8

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylnka	stav: 24.04.1998	Strana: 3 / 4		
Nákl.středisko/akupina	5836001	SMČ-četa 1		
Odpovědná osoba:	ved.SMC	Sloupec: 1 / 2		
Výkaz.období:	1 do 12 1998			
Druh výkonu	SkutVýkon	PlánVýkon	Odch (abs)	Odch (%)
P36801 TR-3MČ-četa 1	1.431.0 HOD		1.431.0 HOD	

Tabulka č. 9

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylnka	Stav: 24.04.1998	Strana: 4 / 4		
Nákl.středisko/skupina	5836001	SMČ-četa 1		
Odpovědná osoba:	ved.SMC			
Výkaz období:	1 do 12 1998			
Statistiké ukazatele	Skut.	Plán	Odh (abs)	Odh (%)
POCPB Plánovaný počet prac.	5 KS		5 KS	

Při vynásobení skutečného výkonu nákladového střediska vyjádřeného vztažnou veličinou příslušným tarifem dostáváme hodnotu skutečného výkonu v korunách (viz tabulka č. 10).

V případě střediska Pracovní četa 1 to znamená:

1 431,0 hodin x 260,30 Kč = 372 489, 30 Kč

Tabulka č. 10

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 2
Nákl.středisko/skupina Odpovědná osoba: Výkaz období:	5836001 ved.SMC 1 do 12 1998	SMČ-četa 1	Sloupec: 1 / 2
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odoch (abs)
• Účtování na vrub	424,106.85		424,106.85
• Účtování ve prospěch	372,489.30-		372,489.30-
** Nadmér/NedostKr	51,617.55		51,617.55

Přehled nákladových druhů Pracovní čety 1 za období od ledna do března 1998 je v tabulce č. 11. Zúčtování výkonů účtem 836801 nám dává výsledek, tj. ztrátu 51 617,55 Kč.

Tabulka č. 11

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 4
Nákl.středisko/skupina Odpovědná osoba: Výkaz období:	5836001 ved.SMC 1 do 12 1998	SMČ-četa 1	Sloupec: 1 / 2
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odoch (abs)
501110 Základní materiál/Z	398.05		398.05
501111 Benzin, nafta /Z	7,877.10		7,877.10
501112 ND a mat.pro eln./Z	340.12		340.12
501113 Mazadla tuky /Z	85.60		85.60
501211 Př.spotř.nakup.m./Z	1,584.40		1,584.40
501410 Základní materiál/N	11,588.43		11,588.43
501413 Mazadla tuky / NS	624.02		624.02
501511 Př.spotř.nakup.m./N	17,264.70		17,264.70
511442 Opravy ostatní /NS	13,903.90		13,903.90
512640 Výd.na prac.cesty t	8,404.00		8,404.00
518145 Leasing auta /Z	60,053.40		60,053.40
518648 Ostatní služby	640.00		640.00
521410 Základní mzdny	89,968.00		89,968.00
521411 Dovolená a ost.	16,746.00		16,746.00
521420 Příplatky	2,374.00		2,374.00
521423 Odmány	2,730.00		2,730.00
521442 Jiný prac.poměr	592.00		592.00
524640 Pojistné soc.poj.	29,226.00		29,226.00
524641 Poj.zdrav.poj.-nepř	10,126.00		10,126.00
527642 Spotřeba OPP	6,222.46		6,222.46
527645 Nákl.na záv.strav.	627.00		627.00
528944 # Natur.požitky el.	5,520.00		5,520.00
531120 Daň silniční /%	1,850.00		1,850.00
531420 Daň silniční /NS	1,900.00		1,900.00
548349 Pojistné-zákona odp/	4,992.00		4,992.00
548741 Zák.poj.při úrazech	451.94		451.94
551641 Odpisy HJM	4,205.00		4,205.00
802411 Vl.spotř.el.en.-EN1	3,322.00		3,322.00
820010 záčet provozní režie	90,110.29		90,110.29
833000 záčet NS dílen na OR	7,429.80		7,429.80
834000 záčet. řidičů na OR	4,584.00		4,584.00
836801 TR-SMC-četa 1	14,576.80		14,576.80
880001 záčet.dopravy - km	1,813.00		1,813.00
880002 záčet.dopravy - hod.	1,976.84		1,976.84
* Učtování na vrub	424,106.85		424,106.85
• 836801 TR-SMC-četa 1	372,489.30-		372,489.30-
• Učtování ve prospěch	372,489.30-		372,489.30-
** Nadmér/NedostKr	51,617.55		51,617.55

Analýza za měsíc březen střediska Pracovní četa 1 ukazuje ztrátu 19 168, 58 Kč (viz tabulka č.12).

Tabulka č.12

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 4 / 6
Nákl.středisko/skupina	5836001	SMČ-četa 1	Sloupec: 1 / 2
Odpovědná osoba:	ved. SMC		
Výkaz.období:	3 do 3 1998		
Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odeh (abs)
880001 zúčt.dopravy - km			
880002 zúčt.dopravy - hod.			
+ Učtování na vruh	127,453.38		127,453.38
836801 TR-SMC-četa 1	108,284.80-		108,284.80-
+ Učtování ve prospěch	108,284.80-		108,284.80-
** Nadměr/NedostKr	19,168.58		19,168.58

5. 8. Zakázka

Pomocná nákladová střediska (např. četa č.1) pracují na konkrétních zakázkách. Zúčtování výkonů nákladového střediska je zřejmé z tabulky č. 13.

Tabulka č.13

Nákl.střed. 5836001
SMC-četa 1

ZáklSešt

Nákl.stř.	Nákl.druh	PriNáklstř	PriZakázka	Skt (MěnNO)	MěnNO
5836001	836801		115841340	6.247,20-	CZK
5836001	836801	5815003		2.082,40-	CZK
5836001	836801		131000141	4.164,80-	CZK
5836001	836801		131000621	20.824,00-	CZK
5836001	836801		131000182	72.884,00-	CZK
5836001	836801		201405930	2.082,40-	CZK

Podrobnější pohled na konkrétní zakázku č. 131000621 zobrazuje tabulka č. 14, kde jsou zachyceny náklady a výnosy zakázky za měsíc březen.

Tabulka č. 14

Zakázka: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 3	
Skupina zakázek Výkaz.období	131000621 3 do 3 1998 do 1998	Radeč-opr.VN 314		
Nákladové druhy	Skut.	Plán	Odch (abe)	Odch (%)
501110 Základní materiál/z 501113 Mazadla, tuky a autooleje /z 501211 Př.spotř.nakup.m./z 510148 Práce, sl.nemst.pov/z 834000 zúčtování výkonu řidičů OR 836801 TR-ŠMC-četa 1 850010 zásobovací režie oč 850110 zásob.rež.HS-sklad 880001 zúčtování výkonu dopravy - km 880002 zúčt.dopravy - hod.	8.726,66 625,00 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60		8.726,66 625,00 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60	
Učtování na vrub	42.714,45		42.714,45	
891310 Z-oprávy jmenov. a kalamita	42.714,45-		42.714,45-	
Učtování ve prospěch	42.714,45-		42.714,45-	
** Zůstatek				

Z tabulky č.15 je možné zjistit skutečné množství nákladů a výnosů dané zakázky za měsíc března.

Tabulka č. 15

Zakázka: Skut./plán/odchylka		Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 3	
Skupina zakázek Výkaz.období	131000621 3 do 3 1998 do 1998	Radeč-opr.VN 314		
Nákladové druhy	Skut/mož	Plán/mož	Odch (abe)	Odch (%)
501110 Základní materiál/z 501113 Mazadla, tuky a autooleje /z 501211 Př.spotř.nakup.m./z 510148 Práce, sl.nemst.pov/z 834000 zúčtování výkonu řidičů OR 836801 TR-ŠMC-četa 1 850010 zásobovací režie oč 850110 zásob.rež.HS-sklad 880001 zúčtování výkonu dopravy - km 880002 zúčt.dopravy - hod.	24,0 80,0 22,00		24,0 80,0 22,00	
* Učtování na vrub	#		#	#
891310 Z-oprávy jmenov. a kalamita	#		#	#
* Učtování ve prospěch	#		#	#
** Zůstatek	#		#	#

Tabulka č.16 rozčleňuje náklady a výnosy této zakázky na jednotlivé nákladové druhy (úcty). Zakázka je ztrátová za období leden - březen 1 043,50 Kč

Tabuľka č. 16

Zákázka: Skut./plán/odchylka	Stav: 24.04.1998	Strana: 2 / 3		
Skupina zákázek Výkaz. období	131000621 1 do 3 1998 do 1998	Radeč-opr.VN 314		
Nákladové druhy	Skut.	Plán	Odech (abe)	Odech (%)
501110 Základní materiál/z 501113 Mazadla, tuky a autooleje /z 501211 Př.spotř.nakup.m./z 518148 Práce, sl.nemat.pov/z 834000 súčtování výkonu fidičů OR 836801 TR-SMC-ceta 1 850010 zásobovací režie OR 850110 zásob.rež.MS-sklad 880001 súčtovanie výkonu dopravy - km 880002 súčet dopravy - hod.	211.521,15 222,43 625,00 3.799,10 31.629,60 97.872,80 21.855,21 12.455,61 22.689,30 12.508,90		211.521,15 222,43 625,00 3.799,10 31.629,60 97.872,80 21.855,21 12.455,61 22.689,30 12.508,90	
* Účtování na vrub	415.179,10		415.179,10	
891310 Z-opravy jmenov. a kalamita	414.135,60-		414.135,60-	
* Účtování ve prospěch	414.135,60-		414.135,60-	
** Zůstatek	1.043,50		1.043,50	

6. Shrnutí a zhodnocení nového systému vnitropodnikového řízení při uplatňování principů controllingu v podniku VČE, a.s. Hradec Králové

V současné době jsou podniky vystaveny stále většímu tlaku na snižování (úspory) nákladů. Vzrůstající ceny vstupů působí společně s cenami konkurence. Na druhé straně výrazně vzrostl v posledních letech podíl režijních nákladů v rámci celkových nákladů, což je podmíněno změnou tržních podmínek.

Jako odpověď na tyto změny ve struktuře nákladů a zvýšený tlak ke snižování nákladů vznikly různé nástroje plánování, řízení a kontroly. Jedním z nástrojů je controlling jako systém podnikového řízení.

Uplatňování věcně usměrňované ceny energie vytváří tlak na průhlednost a prokazatelnost nákladů. Proto se vedení podniku VČE rozhodlo pro zavedení nového vnitropodnikového řízení s využitím controllingu, a to s účinností od 1. 1. 1998. Nový systém umožňuje rozbory a analýzy na snižování nákladů, zdokonaluje systém kalkulací a rozpočtování.

Zavedení nového pojetí vnitropodnikového řízení přineslo řadu nových prvků a změn. V podniku došlo ke změně útvarové organizace, dělbě kompetencí, zjednodušení struktury nákladů pro účely jejich rozpočtování a jednoznačného přiřazení jednotlivých druhů nákladů k jejich nositelům i k jednotlivým účtům.

Podnik VČE je vnitřně strukturován do samostatných hospodářských jednotek, které plně odpovídají za svou činnost a své náklady. Jednotlivá střediska si na základě plánu základních ukazatelů rozvoje sestavují plán nákladů. Za odchylinky v čerpání zodpovídá vedoucí příslušného střediska.

S tím souvisí i odměňování vedoucích jednotlivých středisek v podniku VČE. Tento systém odměňování je závislý na dvou základních faktorech: na výkonech a na hospodářském výsledku.

Odměňování působí jako motivační prvek a podněcuje k efektivnímu, racionálnímu a iniciativnímu chování pracovníků podniku.

Podnik VČE uplatňuje principy operativního i strategického controllingu. Operativní controlling, charakteristický časovým horizontem do 1 roku, využívá moderní kalkulace nákladů a výkonů a systém kalkulace druhů nákladů, nákladových středisek a kalkulace nositele nákladů.

Pro strategické zaměření je v podniku VČE využíván controlling strategický s časovým horizontem 1 až 5 let. Především se jedná o analýzu odvětví (distribuční energetické společnosti) a konkurenci (např. srovnání s obdobnými podniky v Evropě).

Vzhledem k velikosti podniku VČE bylo zřízeno vlastní controllingové oddělení. Úkolem pracovníků tohoto oddělení není pouze odborné vedení, ale zároveň jsou na ně kladený i personální požadavky: musí být schopni komunikovat a motivovat pracovníky.

Hlavním přínosem zavedení nového vnitropodnikové řízení s využitím principů controllingu v podniku VČE je snížení režijních nákladů. Tento nový systém také umožňuje získat přesnější informace o nákladech každého střediska a jeho výkonech, porovnání přínosů jednotlivých středisek a přiřazení zodpovědnosti za jednotlivá střediska vedoucím.

Podnik se díky přesné analýze nákladů může zaměřit na zisková střediska a zajistit jim dlouhodobý rozvoj. Naopak slabá místa - málo ziskové aktivity- odstranit.

Zavádění nového systému vnitropodnikového řízení podniku při uplatňování principů controllingu je zdlouhavý a náročný proces. Vyžaduje to proto větší pracovní nasazení a aktivní spolupráci nejen ze strany vedení, ale všech zaměstnanců podniku VČE. Protože je tento systém zaveden teprve od 1. 1. 1998, je zřejmé, že není prozatím možné provést hodnocení výsledků v konkrétních hodnotách za rok 1998 v době zpracování této diplomové práce.

7. Závěr

Tato diplomová práce se zabývá využitím controllingu jako nástroje pro řízení podniku. Popisuje současný stav podniku Východočeská energetika a.s. Hradec Králové a podrobněji pak rozebírá zavádění nákladového a kalkulačního systému na bázi controllingu a jeho realizaci v systému SAP R/3 tohoto podniku. Součástí této diplomové práce je rozbor vnitropodnikového zúčtování při uplatňování principů controllingu a při využití systému SAP R/3 na příkladu oblastního ředitelství v Trutnově. Jedná se o zúčtování vnitropodnikových výkonů mezi středisky a z nákladových středisek na zakázky.

Na základě rozboru celého vnitropodnikového systému jsou zřejmě výhody a přinosy tohoto nového pojetí řízení pro podnik VČE. Jedná se především o snížení režijních nákladů, zvýšení možnosti kontroly nákladů a přiřazení odpovědnosti konkrétnímu středisku, srovnání jednotlivých středisek a aktivit podniku podle ukazatele ziskovosti.

Z důvodu nedostatku číselných údajů o nákladech, výkonech a výnosech podniku (systém je uplatňován teprve od ledna 1998), nebylo možné provést porovnání a vyhodnocení v konkrétní číselné podobě.

Tato diplomová práce umožňuje pohlédnout na problematiku vnitropodnikového řízení a controllingu na konkrétním případě podniku VČE, a.s. Hradec Králové. Hlavním přínosem má tato diplomová práce pro mě, protože mi umožnila seznámit se hlouběji s řízením energetické akciové společnosti a zejména pak proniknout do problematiky controllingu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- /1/ Hofmeister, Stiegler: Controlling,
BABTEXT Praha 1991
- /2/ Kleinebeckel, H.: Řízení financí a likvidita (Rukověť a receptář pro praktický controlling),
BABTEXT Praha 1993
- /3/ Král, B. a kolektiv: Vnitropodnikové účetnictví,
TRIZONIA Praha 1994
- /4/ Schroll, R. a kolektiv: Manažerské účetnictví v podmírkách tržního hospodářství,
TRIZONIA Praha 1993
- /5/ Synek, M.: Ekonomika a řízení podniku,
VŠE Praha 1994
- /6/ Synek, M.: Podniková ekonomika,
ALEKO Praha 1992
- /7/ Synek, M., Kislingerová, E. : Základy controllingu,
VŠE Praha 1994
- /8/ Interní materiál a.s. VČE
- /9/ „Jaký postoj zaujímáte k zavedení střediskového hospodaření, tedy tzv. profitcenter?“,
EKONOM, č.16/1998, strana 71
- /10/ Účetnictví '98, Účetní závěrka '97,
SAGIP Ostrava 1998

SEZNAM PŘÍLOH:

příloha č. 1 : ABC analýza

příloha č.2 : Analýza náběhu primárních nákladů

příloha č. 3 : Zjemnění nejvíce zatížených účtů (konkrétně účtu 501 100)

příloha č. 4 : Výřez návrhu číslování 5. účetní třídy

příloha č. 5 : Ekonomická struktura podniku VČE a.s.

příloha č. 6 : Analýza náběhu nákladů dle nákladových druhů na nákladová střediska

příloha č. 7 : Výřez návrhu rozdělení nákladových středisek - OŘ Trutnov

příloha č. 8 : Výřez návrhu číslování profitcenter - OŘ Trutnov

příloha č. 9 : Hierarchické uspořádání podniku VČE a.s. s příkladem OŘ Trutnov

příloha č.10: Tabulka č.1

příloha č.11: Tabulka č.2

příloha č.12: Tabulka č.3

příloha č.13: Tabulka č.4

příloha č.14: Tabulka č.5

příloha č.15: Tabulka č.6

příloha č.16: Tabulka č.7

příloha č.17: Tabulka č.8

příloha č.18: Tabulka č.9

příloha č.19: Tabulka č.10

příloha č.20: Tabulka č.11

příloha č.21: Tabulka č.12

příloha č.22: Tabulka č.13

příloha č.23: Tabulka č.14

příloha č.24: Tabulka č.15

příloha č.25: Tabulka č.16

Příloha č.1

ABC analýza

Pro zpřesněný rozvrh režie se začala uplatňovat metoda ABC /Activity Based Costing/ Základní myšlenka spočívá v tom, že náklady obecně a režijní náklady zvláště nelze přičítat pouze podle měřítek vyjadřujících objem, ale je třeba je alokovat podle dílčích činností /aktiv, transakc/. příklady aktiv:

- seřízení strojů,
- přesun materiálu a součástek,
- kontrolní operace,
- provádění změn /konstrukce, technologie, výkresu atd./.

Proto nestačí režii zachycovat podle útvarů/nákladových středisek/, ale podle dílčích činností. Ideální by bylo, kdyby v těchto dílčích činnostech byly vykazovány pouze homogenní náklady.

Základem rozlišení dílčích aktivit je určení příčiny vzniku nákladů. Tyto příčiny musí být vymezeny tak, aby bylo možno určit měrnou jednotku. Měrná jednotka bývá vymezena nepeněžními jednotkami. měří jednak rozsah dílčí aktivity během určitého období, jednak slouží k vymezení potřeby těchto jednotek na jednotlivé výrobky.

Z hlediska kalkulační terminologie měrná jednotka má funkci sazby, pomocí níž se režie alokuje.

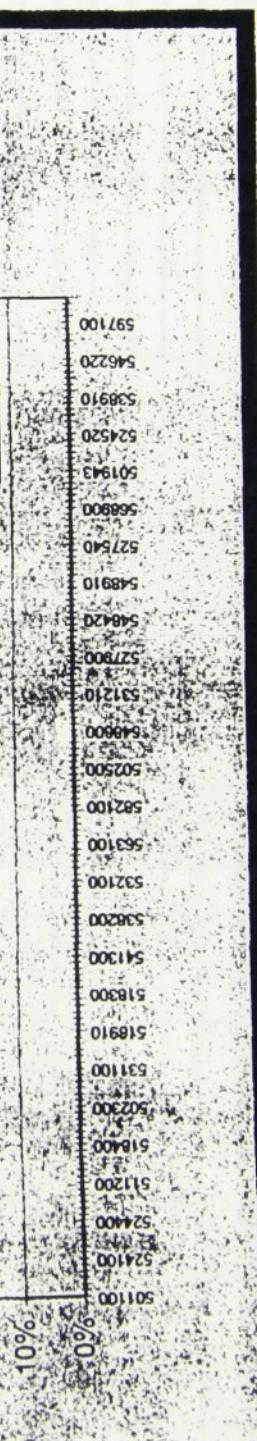
Metoda ABC má využití nejenom pro kalkulaci, ale i v rozpočtování režie, ve vnitropodnikovém útvarovém řízení a rozhodování. Použití metody ABC vede mimo jiné k>

- snižování počtu nestandardních (tedy drahých součástí),
- snižování technologických nákladů zejména v důsledku zjednodušování technologie,
- zjednodušení organizace a řízení výroby.

Příloha č.2

Analýza náběhu primárních nákladů

ND	Kč	Kč Kum.	%	% Kumul.
501100	448 270 844	448 270 844	21,03%	21,03%
521100	327 999 386	776 270 230	15,39%	36,42%
551120	274 320 608	1 050 590 838	12,87%	49,29%
514100	121 381 876	1 171 972 715	5,70%	54,99%
559100	94 612 278	1 266 584 992	4,44%	59,43%
518800	90 766 344	1 357 351 336	4,26%	63,69%
524100	87 576 255	1 444 927 591	4,91%	67,79%
594100	82 126 397	1 527 053 988	3,85%	71,65%
518900	81 633 1092	1 608 685 079	3,83%	75,48%
501990	70 460 689	1 679 145 768	3,31%	78,78%
552100	65 200 000	1 744 345 768	3,06%	81,84%
542100	58 558 797	1 802 904 565	2,75%	84,59%
524400	30 067 485	1 832 972 050	2,51%	86,00%
518410	27 558 073	1 860 530 123	1,29%	87,29%
501300	26 659 549	1 887 189 672	1,25%	88,55%
558110	22 005 906	1 909 195 579	1,03%	89,58%
501800	18 148 367	1 927 343 946	0,85%	90,43%

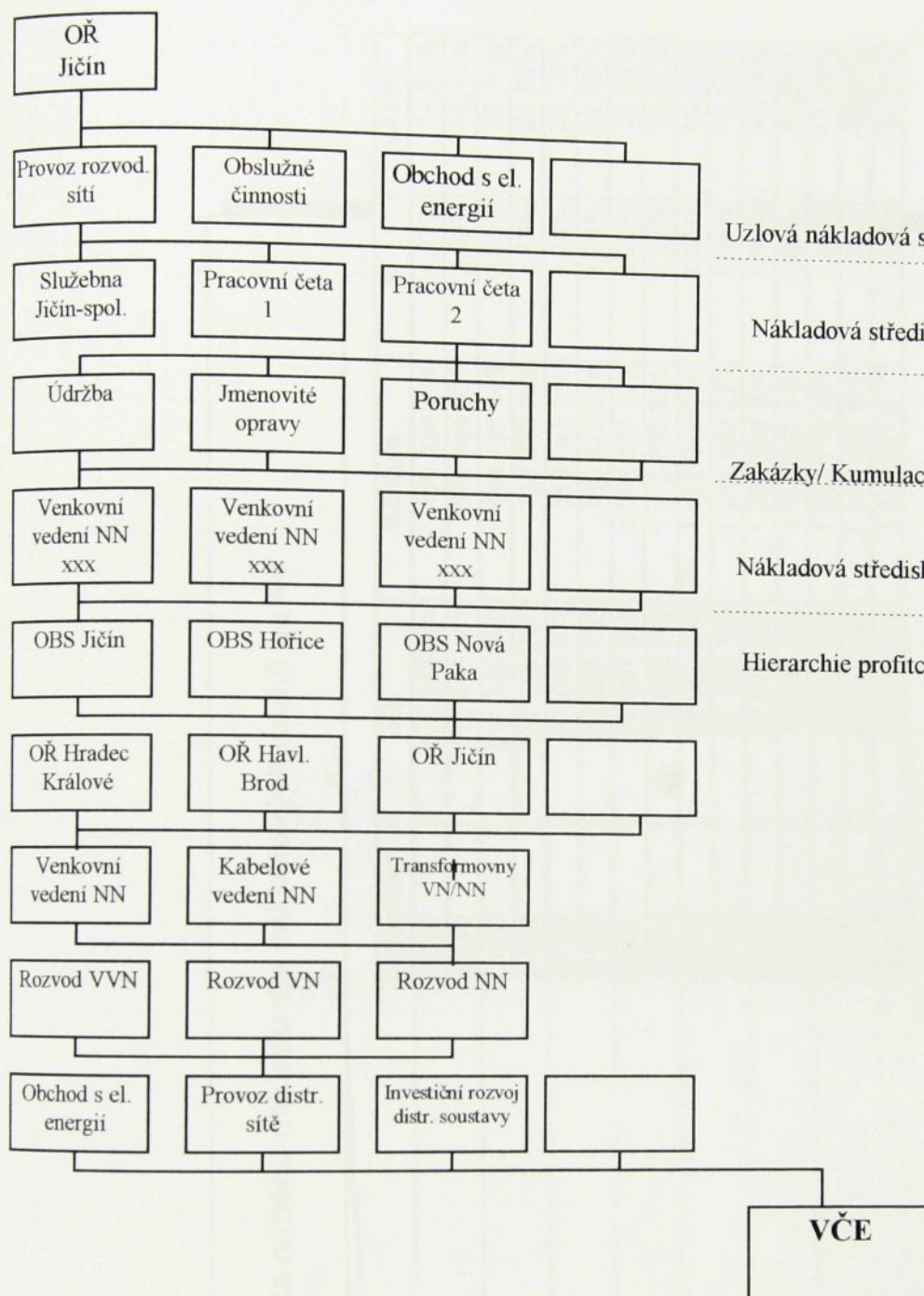
Název	ND	Přírodní	Neživočí	Nerezenový	Nekalikulo-	Technická	Gásové	Mýdelní
					vatery	technika	rozložení	průmysl
Spotřeba materiálu								
501100 Spotřeba skladovaného materiálu								x
Hutní a spojovací materiál - přímý		501110 x						
Hutní a spojovací materiál - nepřímý		501410 x						x
Stavební materiál		501111 x						x
Bary a chemikálie - přímý		501112 x						x
Bary a chemikálie - nepřímý		501411 x						x
Maziva a oleje		501113 x						x
Transformátorový olej - přímý		501114 x						x
Transformátorový olej - nepřímý		501412 x						x
Benzín, nafta		501413 x						x
501500 Spotřeba pneumatik		501414 x						x
Tuhá a plynána paliva		501415 x						x
Elektromateriál - přímý		501115 x						x
Elektromateriál - nepřímý		501416 x						x
Elektroměry		501417 x						x
Kabely a vodice		501116 x						x
Materiál řidící a dispečerské techniky		501418 x						x
Materiál pro montáž elektroměru		501117 x						x
Materiál pro montáž a oprav distr. traf		501118 x						x
Propagační materiál		501419 x						x
Kancelářské potřeby		501510 x						x
Vratné obaly - přímý		501119 x						x
Vratné obaly - nepřímý		501511 x						x
Ostatní materiál		501512 x						x

Příloha č. 4

účetní účetní lhůty 8. pro společnost Východočeská energetika, a.s., Hradec Králové

	Náklad	Výdaj	Úhrada	Poznámka
Průběžov				
Ekonomika a správa OR	860010			
Rizeni provozu	860020			přímé náklady zakázky
Rizeni obslužnych činností	860030			Správní režie
Fakturace MO	870010			počet odb mist x váh koef
Tech obch činnost (TDO)	870020			Obyt
Stavební dozor	820000			člh
Služebna - řizeni				
Slavby a montáže - řizeni	820010			nákl podřízenych středisek
Dopravní servis - řizeni				Provozní režie
Správa budov - řizeni				
Prodejní kancelář, sklad	850010			přímý materiál
Pracovní četa 1 - elektromontéři	839011			Zásobovací režie
Pracovní četa 2 - elektroměry	839012			
Pracovní četa 1 - elektromontéři	839021			
Pracovní četa 2 - elektroměry	839022			člh
Pracovní četa 1 - elektromontéři	839031			Prac čety autoriz
Pracovní četa 2 - elektroměry	839032			
Pracovní četa - elektromontéři	839041			
Pracovní četa - elektroměry	839042			
Pracovní četa I.	836001			
Pracovní četa II	836002			
Pracovní četa III	836003			člh
Pracovní četa IV	836004			Prac čety - ostatní
Pracovní četa V	836005			
Projekty	832000			člh
Ridič	834000			km (člh)
Budovy	815000			m2
Dopr prostředky				km
- km	880001			
- hod	880002			hod
- motohod	880003			motohod
Elektroměry	840030			počet odb mist x váh koef
Transformátory v rezervě na OR	840020			% sazbou
RO Lipnice VN/VN	844010			rozvrh VN
Venk. vedení VN	841310			% sazbou
Kabel vedení 10kV	842116			rozvrh VN
Kabel vedení 35kV	842318			
Venk vedení NN	846101			rozvrh NN
Kabel vedení NN	847101			rozvrh NN
DTS	848101			rozvrh NN
RO Pec p S				
RO Lomní				
RO 35/10 Žp mlyn	844128			
RO 35/10 Vrchlabí				
RO Rudník				
RO Hostinné				
Prodej zboží s instalaci	840040			člh
Pracovníci dílen	833000			člh
Administrativní správa				
Vrcholové vedení	860110			
Vládná hromada (Zákonné orgány a.s.)	860111			
Technické služby - vč BOZP, požár, TIK a VTEI-návšt	860112			
Personalistika-vedení	860113			přímé náklady zakázky
Školení	860114			Správní režie
Ekologie	860117			
Metrologie	860118			
Odbor výstavby - vedení	860119			
FIS	860116			
Ekonomika	860115			
Vedení odd rozveden	860011			přímé náklady zakázky
Vedení provozu	860010			Správní režie provozu HS
Oddělení ochrany společnosti (vrátnice)	810010			100% pf na NS Vrch. vedení
Časopis	810011			100% pf na NS Tech služby
Vedení odboru obchodu s el energií	870110			
Plan odtoku a řízení nákupu el energie	870113			
Měřicí zařízení VO	870114			
ZIS	870112			
Techn. zabezpečení prodeje	870111			počet odb mist x váh koef.
				Obytová režie

Příloha č. 5

Pohled

Uzlová nákladová střediska

Nákladová střediska

organizační

Zakázky/ Kumulace zakázek

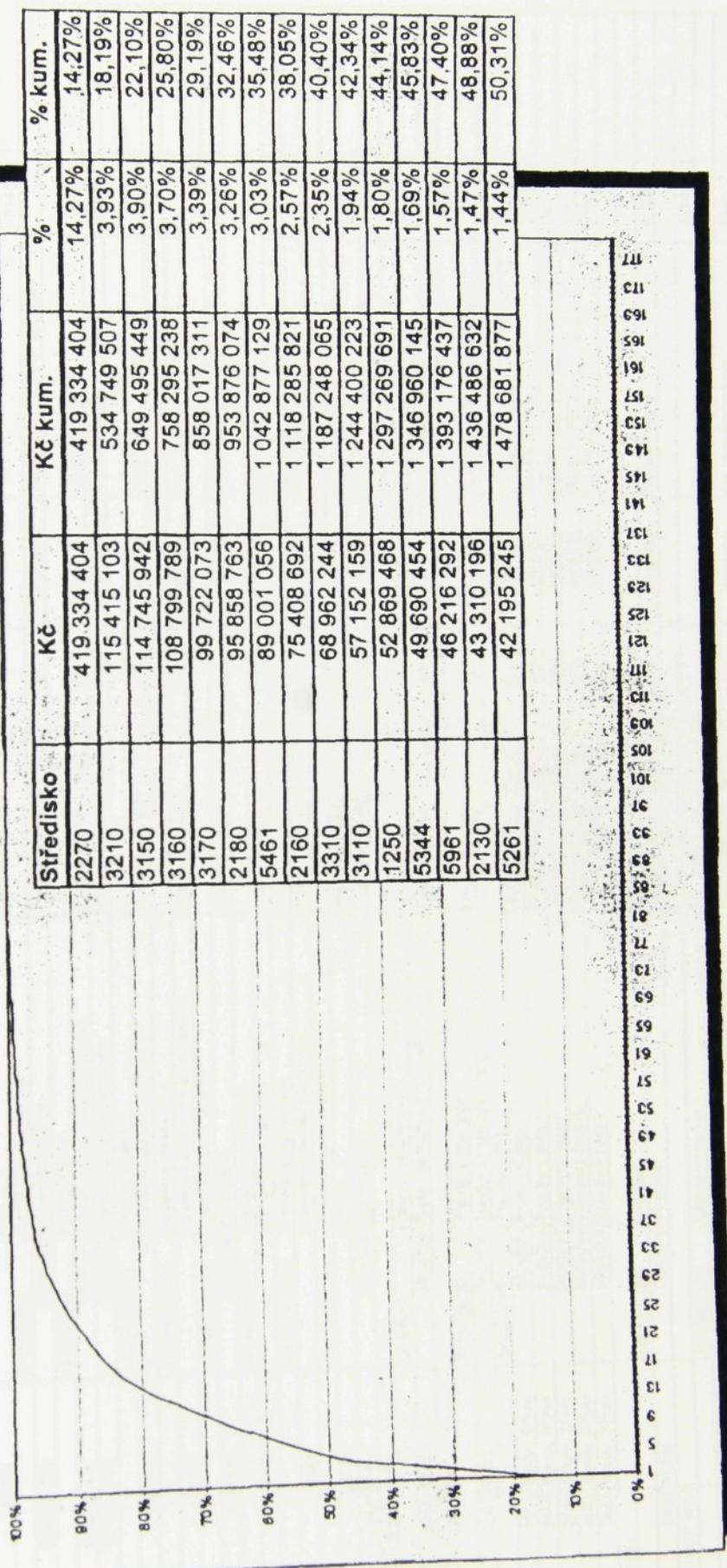
Nákladová střediska

Hierarchie profitcenter

Pohled
na
činnosti

VČE

Analýza náběhu nákladů dle nákladových druhů na NS

Příloha č. 7

Návrat rozdělení nákladových středisek pro společnost Východočeská energetika, a. s., Hradec Králové

Původní středisko	Původní KV	Cílovo NS	Název NS	Typ NS	Existence zakázky	Způsob zúčtování	Uvažovaná vzdálná výška	číslo PC	Poznámka
21200		Kabelové vedení 10 kV Šp Mlýn	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
21200		Kabelové vedení 35 kV Vrchlabí	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS3TRVN	Transformovny VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
21400		5844322 RO 35/10 kV Šp Mlýn	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
21400		5844324 RO 35/10 kV Vrchlabí	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS3VVNN	Ventkovní vedení VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22100		Ventkovní vedení NN 1 ... n	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS3KVN	Kabelové vedení VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22200		Kabelové vedení NN 1 ... n	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS3DTNN	Transformovny VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22300		DTS 1 ... n	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	OR58OBS4	SILUZEBNÁ Hostinné	Pomocné s var. VV	ne	středisko	náklady podřízených středisek			
58445 21400		580BS4PC	Pracovní četby	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	584510	
58445 21400		5839041 Pracovní četa - elektromontér	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	584511		
	580BS4V/VN	Pracovní četa - elektromontér	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS4V/VN	Venkovní vedení	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS4KV/V	Kabelové vedení VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
21200		580BS4TRVN	Transformovny VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN		
21400		5844568 RO Rudník	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
	580BS4V/VN	Venkovní vedení NN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22100		580BS4KV/VN	Venkovní vedení NN 1 ... n	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN		
	580BS4KV/VN	Kabelové vedení NN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22200		580BS4DTNN	Transformovny VN/VN	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN		
	5844058 RO Hostinné	DTS 1 ... n	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
22300		5844058 RO Hostinné	Hlavní produkční	ano	zakázka	rozvrh VN			
58445 21400		Oboružené činnosti	Oboružené činnosti	Hlavní správní	ne	zakázka	Platné náklady zakázky	586000	
5860 83000		5860030 Rizení obslužných činností							
	Stavov. a montáže								
5861 83000		OR58OCM	Stavby a montáže - firemní	Pomocné s var. VV	ne	středisko	náklady podřízených středisek	586100	
	580CSMPC	Pracovní čety	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586110		
5861 30xx 37xx		5838001 Pracovní četa I	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586111		
5861 30xx 37xx		5838002 Pracovní četa II	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586112		
5861 30xx 37xx		5838003 Pracovní četa III	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586113		
5861 30xx 37xx		5838004 Pracovní četa IV	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586114		
	Projecty								
5862 40xxx		OR58OCPR	Projekty	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	člověkohodiny	586200	
Dopravní servis		OR58OCDS	Dopravní servis					586400	
5864 83000		5824000 Dopravní servis - Rizení	Pomocné s var. VV	ne	středisko	náklady všech podřízených středisek			
5864		5834000 Ridiči	Pomocné s ext. výkony	ano	zakázka	km (člověkohodiny)	586410		

Příloha č. 8

Sídlo: proficenter pro společnost Východočeská energetika, a.s., Hradec Králové

Základní kódování		
34100	Provoz	SI Trutnov
34110		Elektromontér
34111		Elektroměry
34200	SI Dvůr Králové	Elektromontér
34210		Elektroměry
34211		Elektroměry
34300	SI Vrchlabí	Elektromontér
34310		Elektroměry
34311		Elektroměry
34500	SI Hostinné	Elektromontér
34510		Elektroměry
34511		Elektroměry
36300	Obslužné činnosti	
36310	Pracovní čety SMC	
36311		Pracovní četa I
36312		Pracovní četa II
36313		Pracovní četa III
36314		Pracovní četa IV
36315		Pracovní četa V
36320	Projekty	521
36400	Dopravní servis	
36410		Ridiči
36411		Prac. dílen
36412		Dopr. prostředky
36413		Niva 2121
36414		Š 136 LS
36415		LIAZ
36416		PV3S AD 80
36417		IFA W60
36418		Š 135 Forman Pr
36419		PV 3S AD 80
36420		ROSS VIZA
36421		Vybrační Pěch
36422		CS BERGER
36423		K - 162
36424		HL - 31K
36425		DNP - 750
36426		Kempik
36427		DAV - 7
36490	Správa budov Pronájmy	sk. 7
36510		Trutnov Křížikova 188
36511		Trutnov Křížikova 65
36512		Trutnov Vápenka 246
36513		HSM Horská 625
36514		HSM Horská 626
36515		Dv. Králové Husova 136
36516		Dv. Králové Husova 138
36517		Vrchlabí B. Čapků 123
36518		Vrchlabí B. Čapků 124
36519		B. Třemešná 256
36520		B. Třemešná 255
36521		Úpice Palackého 608
36522		Hostinné 451
36523		Svoboda nad Úpou Kostelní 162
36524		Záclér Komenského 125
36525		Lipnice 83
36526		Rudník 318

Příloha č. 9

VCE-00

VCE a.s.

# VCEHS	Hlavní správa
# VCEOR	Oblastní ředitelství
# VCEOR51	Hradec Králové
# VCEOR52	Havlíčkův Brod
# VCEOR53	Chrudim
# VCEOR54	Jičín
# VCEOR55	Náchod
# VCEOR56	Pardubice
# VCEOR57	Rychnov n. Kněžnou
# VCEOR58	Trutnov
# OR58EK	Ekonomika a správa OR
5860010	Ekonomika a správa OR Trutnov
# OR58OB	Obchod s el. energií
5870010	Fakturace MO
5870020	Tech. obchodní činnost
# OR58PR	Provoz rozvodních sítí
# OR58PRRSR	Provoz rozv. sítí - řízení provoz
# OR58PRRS	Provoz a rozvoj sítí
# OR580BS1	Služebna Trutnov I
# 580BS1R	Služebna Trutnov I-režie
# 580BS1PC	Pracovní čety
# 580BS1VVVN	Venkovní vedení VN
# 580BS1KVVN	Kabelové vedení VN
# 580BS1TRVN	Transformovny - RO
# 580BS1VVNN	Venkovní vedení NN
# 580BS1KVNN	Kabelové vedení NN
# 580BS1DTNN	DTS
# OR580BS2	služebna Dvůr Králové
# 580BS2R	Služebna Dvůr Králové-režie
# 580BS2PC	Pracovní čety
# 580BS2VVVN	Venkovní vedení VN
# 580BS2KVVN	Kabelové vedení VN
# 580BS2VVNN	Venkovní vedení NN
# 580BS2KVNN	Kabelové vedení NN
# 580BS2DTNN	DTS
# OR580BS3	služebna Vrchlabí
# 580BS3R	Služebna Vrchlabí-režie
# 580BS3PC	Pracovní čety
# 580BS3VVVN	Venkovní vedení VN
# 580BS3KVVN	Kabelové vedení VN
# 580BS3TRVN	Transformovny - RO
# 580BS3VVNN	Venkovní vedení NN
# 580BS3KVNN	Kabelové vedení NN
# 580BS3DTNN	DTS
# OR580BS5	služebna Hostinné
# 580BS5R	Služebna Hostinné - režie
# 580BS5PC	Pracovní čety
# 580BS5VVVN	Venkovní vedení VN
# 580BS5KVVN	Kabelové vedení VN

Příloha č. 9

	#	580BS5TRVN	Transformovny - RO
	#	580BS5VVNN	Venkovní vedení NN
	#	580BS5KVNN	Kabelové vedení NN
	#	580BS5DTNN	DTS
	#	OR5BOC	Obslužné činnosti
	#	OR580CR	Obslužné činnosti-režie
		5860030	Řízení obslužných činností
	#	OR580CSM	Stavby a montáže
	#	580CSMR	Stavby a montáže-režie
		5826000	Stavby a montáže - řízení
	#	580CSMPC	Pracovní čety
		5836001	SMČ-četa 1
		5836002	SMČ-četa 2
		5836003	SMČ-četa 3
		5836004	SMČ-četa 4
		5836005	SMČ-četa 5
		5836006	SMČ-četa 6
	#	OR580CPR	Projekty
	#	OR580CDSS	Dopravní servis
	#	580CDSR	Dopravní servis-režie
	#	580CDSD	Ridiči
	#	580CDSDP	Dopravní prostředky oř TR
	#	OR580CSB	Správa budov
	#	580CSBR	Správa budov-režie
	#	580CSBS	Správa budov-prostory víceúčel
	#	580CSBB	Správa budov-byty
	#	OR580CMH	Materiálové hospodářství
	#	OR58NK	Nekalkulovatelné náklady
	#	OR58DUMMY	Dummy
	#	VCEOR59	Česká Třebová
	#	VCEDUMMY	Dummy

Příloha č.10 - tabulka č. 1

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka	stav:	24.04.1998	strana:	2 / 2
Odpovědná osoba:	5860030	Řízení obsl.činností	soupec:	1 / 2
Výkaz. období:	ved. obsluž.čin.	do		3 1998
Nákladové druhy	Skut.nákl.	plán.nákl.	Odch. (abs)	Odch. (%)
* Účtování na vrub	87,985,70		87,985,70	
+ Účtování ve prospěch	87,473,30-		87,473,30-	
** Nadměr/Nedostkr	512.40		512.40	

Nákl.střediska: Skut./plán/odchylka stav: 30.04.1998 strana: 2 / 3

Nákl.středisko/ skupina 5860030
Odpovědná osoba: ved. obsluž. čin. 3
Výkaz. období: do 3. 1998

Řízení obsl. činnosti

slopec: 1 / 2

Nákladové druhy	Skut.nákl.	Plán.nákl.	Odeh (abs)	Odeh (%)
Základní materiál/z Benzin, nafta /z Př.spotř.nakup:m./z Základní materiál/N Př.spotř.nakup.m./N	1,710.64 1,901.70 6,227.95 6,739.20	1,710.64 1,901.70 6,227.95 6,739.20		
Výd.na prac.cesty t Leasing auta /z Přepravné - nepřímý Telefony	10,137.60 1,650.00 3,085.29	10,137.60 1,650.00 3,085.29		
Ostatní služby Základní mzdy Dovolená a ost. Odměny	24,279.00 5,736.00 10,000.00 10,404.00	24,279.00 5,736.00 10,000.00 10,404.00		
Pojistné soc.Poj. Poj.zdrav.Poj.-nepř Důchod.připoj.	3,602.00 217.00 576.00	3,602.00 217.00 576.00		
Nákl.na záv.strav. # Natur.požitky el/ pojistné-zakon.odp/ Zák.Poj.Při úrazech	348.00 161.00	348.00 161.00		
Odpisy HJM Odpisy DHM zúč.budový-byty+uby zúčt.NS dílen na OR	6,871.92 512.40 87,985.70	6,871.92 512.40 87,985.70		
* Učtování na vrub * 820010 zúčt.provozní režie * Učtování ve prospěch	87,473.30- 87,473.30-	87,473.30- 87,473.30-		

** Nadměr/Nedostek	512.40	512.40

Příloha č.11 - tabulka č.2

Nákl.střed. 5860030
řízení obslužných činností

Zákl. sest

Příloha č.12 - tabulka č. 3

Nákl. stř.	Nákl. druh	Prináklisť	Prizakárka	Skt (MěnNO)	MěnANO
5860030	820010	5836006		4. 998, 47-	CZK
5860030	820010	5836005		7. 497, 71-	CZK
5860030	820010	5836004		9. 996, 95-	CZK
5860030	820010	5836003		9. 996, 95-	CZK
5860030	820010	5836002		12. 496, 19-	CZK
5860030	820010	5836001		12. 496, 19-	CZK
5860030	820010	5834000		14. 995, 42-	CZK
5860030	820010	5833000		7. 497, 71-	CZK
5860030	820010	5832000		7. 497, 71-	CZK

Příloha č.13 - tabulka č.4

Nákl.středisko/skupina Odpovědná osoba: Výkaz.období:	5826000 ved. SMC 3	stav: 24.04.1998 SMČ - řízení do 3 1998	Strana: 4 / 5 sloupec: 1 / 2	
Nákladové druhy	skut.nákl.	Plán.nákl.	Odech (abs)	Odech (%)
833000 zúčt.NS dílen na OR				
880001 zúčt.dopravy - km				
* 880002 zúčt.dopravy - hod. Učtování na vrub	79,435.99	537.84	79,435.99	537.84
* 820010 zúčt.provozní režie Učtování ve prospěch	79,035.99-		79,035.99-	79,035.99-
** Nadměr/Nedostek	400.00		400.00	

Nákl.střed. 5826000
Stavby a montáže - řízení

Záklisest

Příloha č.14 - tabulka č.5

Nákl. stř.	Nákl. druh	Prináklisť	Prizakázka	skt: (měnno)	měnno
5826000	820010	5836006		6.872,69-	CZK
5826000	820010	5836005		10.309,04-	CZK
5826000	820010	5836004		13.745,39-	CZK
5826000	820010	5836003		13.745,39-	CZK
5826000	820010	5836002		17.181,74-	CZK
5826000	820010	5836001		17.181,74-	CZK

Příloha č.15 - tabulka č.6

Nákl.-střediska: skut./plán/odchylka

stav: 24.04.1998

strana: 2 / 4

Nákl.-středisko/ skupina
Odpovědná osoba:
Výkaz. období:

5836001
ved. SMC

SMČ-četa 1
1 do

soupec: 2 / 2

Nákladové druhy	skutečnož	Plánkož	Odech (abs)	Odech. (€)
50110 Základní materiál/z				
50111 Benzin, nafta /z				
50112 RD a metr.pro eln. /z				
50113 Mazadla, tuky /z				
501211 Př.spotř. nakup.m./z				
501410 Základní materiál/z				
501413 Mazadla, tuky / NS				
501511 Př.spotř. nakup.m./N				
511442 Opravy ostatní /MS				
512640 Vyd. na prac. cesty t				
518145 Leasing auta /z				
518648 Ostatní služby				
521410 Základní mzdy				
521411 Dovolená a ost.				
521420 Príplatky				
521423 Odmány				
521442 Jiný Prao. posáz				
524640 Poj.zdrav.soc.poj.				
524641 Poj.zdrav.poj.-depř				
527642 Spotřeba ODP				
527645 Nákl. na záv.strav				
528944 Natur potravy el.				
531120 Daň silniční /z				
531420 Daň silniční /MS				
540349 Pol.istně-zák.odb/				
540741 Lák.poj. při úrazech				
551641 Odpisy RM				
802411 Vl.spotř.al.en.-EMI	3,020	KWH	3,020	KWH
820010 růčt.provozní zpráv				
833000 zřöt. k s dílen na OR	29.0	HOD	29.0	HOD
834000 zřöt. řidičů na OR	20.0	HOD	20.0	HOD
836801 TR-SUČ-děta 1	56.0	HOD	56.0	HOD
880001 zřöt.dopravy - km	46	KM	46	KM
880002 střt.dopravy - hod.	7.80	H	7.80	H
* Účtování na vrub	#		#	
936801 TR-SUČ-žěta 1	1,431.0-	HOD	1,431.0-	HOD
+ Účtování ve prospěch	1,431.0-	HOD	1,431.0-	HOD
** Nadmér/Nedostek	#		#	

Příloha č.16 - tabulka č.7

Nákl. střediska: Tarify druhů výkonu

Stand

24.04.1998

Str.

1

Nákladový okruh

Fiskální rok

Období

VCE
1998

Verze
1

do
3

Nákl. střed	Družák	Znáz.	z	Jedn.	Celkový tarif	Měna Náklok CZK		Měna objektu		
						Fixní tarif	Měobj	Jedn.	Celkový tarif	Fixní tarif
5836001	P36801	1	B	1	260,30	260,30	CZK	1	260,30	260,30

Nákl.střediska:	Skut./plán/odchylka	Stav:	24.04.1998	Strana:	3 / 4
Odpovědná osoba:	5836001 ved.SMC	SMČ-četa	1	sloupec:	1 / 2
Výkaz.období:	1 do 12 1998				
Druhy výkonů	skutvýkon	PlánVýkon		Odch.(abs)	
P36801 TR-SMC-četa 1	1,431.0 HOD			1,431.0 HOD	Odch. (%)

loha č.17 - tabulka č.8

Příloha č. 18 - tabulka č. 9

Nákl.střediska:	Skut./plán/odchylka	stav:	24.04.1998	strana:	4 / 4
Nákl.střediska/ skupina	5836001	SMČ-četa	1	Sloupec:	1 / 2
Odpovědná osoba:	Ved.SMC	do	12 1998		
Výkaz. období:	1				
statistické ukazatele	skut.	plán	odch. (abs)	odch. (%)	
POCPR	Plánovaný počet prac	5 KS	5 KS		

Příloha č.19 - tabulka č.10

Nákl.střediska: skut./plán/odchylka	stav:	24.04.1998	strana:	2 / 2
Nákl.střediska/ skupina	5836001	SMČ-četa 1	sloupec:	1 / 2
Odpovědná osoba:	ved. SMC			
Výkaz. období:	1 do 12 1998			
Nákladové druhy	skut.nákl.	Plán.nákl.	Odch. (abs)	Odch. (%)
* Účtování na vrub	424,106.85		424,106.85	
* Účtování ve prospěch	372,489.30-		372,489.30-	
** Nadměr/Nedostek	51,617.55		51,617.55	

Příloha č. 20 - tabulka č. 11

Nákl. střediska: Skut./plán/odchylka stav: 24.04.1998 strana: 2 / 4

slopoč: 1 / 2

Nákl. střediska/skupina
odpovědná osoba:
Výkaz. období:

SB36001
ved. SMC
I do

SMČ-četa 1

Nákladové druhy	Skut. nákl.	Plán. nákl.	Odeš. (abs)	Odeš. (%)
501110 základní materiál/z kamenin, nažka /z	398,05	398,05		
501111 MHD a mat. pro odb. /z	7,877,10	7,877,10		
501112 Masadla /tuky /z	340,12	340,12		
501113 Př. spotř. na k. /z	85,60	85,60		
501211 Př. spotř. na k. /z	1,584,40	1,584,40		
501410 základní materiál/z Masadla tuky /z	11,588,43	11,588,43		
501413 Př. spotř. na k. /z	624,02	624,02		
501511 Opravy ostatní /z	17,264,70	17,264,70		
511442 Výd. na prac. cesty t	13,903,90	13,903,90		
512640 Leasing auta /z	8,404,00	8,404,00		
518145 Ostatní služby	60,053,40	60,053,40		
518640 základní nády	640,00	640,00		
521410 Dovolená a odt.	89,968,00	89,968,00		
521421 Přeplatky	16,746,00	16,746,00		
521423 Odměny	2,374,00	2,374,00		
521442 Jistý prav. pojiž.	2,730,00	2,730,00		
524640 Poj.-doprav.-poj.-	592,00	592,00		
524641 Poj.-doprav.-poj.-nepř.	29,226,00	29,226,00		
527662 Spotřeba dobr.	10,126,00	10,126,00		
527663 Masadla zdr. strav.	6,222,46	6,222,46		
527645 Mater.-potř. sl.	6,627,00	6,627,00		
528944 Drah. zdravotní /z	5,520,00	5,520,00		
531120 Drah. alzační /z	1,850,00	1,850,00		
531420 Poj.-tme.-zdroj.-odp./	1,900,00	1,900,00		
548349 Zák.-pej.-pří. úhrada	4,992,00	4,992,00		
548741 Opravy krm.	4,451,94	4,451,94		
551641 Vtl. spotř. al. an.-ZHL	4,205,00	4,205,00		
802411 zdroj.-provozní režie	3,322,00	3,322,00		
820010 zdroj. dílen na čl	90,110,29	90,110,29		
833000 zdroj. dílen na čl	7,429,80	7,429,80		
834000 zdroj. firmy na čl	4,584,00	4,584,00		
836801 MHC-četa 1	14,576,80	14,576,80		
880001 zdroj. dopravy - km	1,813,00	1,813,00		
880002 zdroj. dopravy - hod.	1,976,84	1,976,84		
* Účtování na vrub	424,106,85	424,106,85		
** Nádež/Neodtk	51,617,55	51,617,55		
* 836801 MHC-četa 1	372,489,30-	372,489,30-		
* Účtování ve prospěch	372,489,30-	372,489,30-		

Příloha č. 21 - tabulka č. 12

Nákl.střediska:	skut./plán/odchylka	stav:	24.04.1998	strana:	4 / 6
Nákl.střediska/ skupina	5836001	SMČ-četa	1	soupec:	1 / 2
Odpovědná osoba:	ved.SMC				
Výkaz.období:	3 do	3	1998		
Nákladové druhy	skut.nákl.	Plán.nákl.	Odch (abs)	Odch (%)	
880001 zúčt.dopravy - km * 880002 zúčt.dopravy - hod. Učtování na vrub	127,453.38		127,453.38		
* 836801 TR-SMC-četa 1 Učtování ve prospěch	108,284.80- 108,284.80-		108,284.80- 108,284.80-		
** Nadměr/NedostKč	19,168.58		19,168.58		

Příloha č. 22 - tabulka č. 13

Zákl. střed.
SMC-četa 1
5836001

Zákl. sest

Nákl. stř.	Nákl. druh	Prináškistř	Prižákážka	Skt (MĚNO)	MĚNA/NO
5836001	836801	115841340		6.247,-	20-
5836001	836801	5815003		2.082,-	40-
5836001	836801			4.164,-	80-
5836001	836801			20.824,-	00-
5836001	836801			72.884,-	00-
5836001	836801			2.082,-	40-

Zákázka: Skut./plán/odchylnka
 skupina zakázek
 Výkaz. období
 stav: 24.04.1998
 131000621 Radeč-opr. VN 314
 3 do 3 1998 do 1998

Strana: 2 / 3

vákladové druhy	skut.	plán	Odch (abs)	Odch (%)
501110 Základní materiál/z 501113 Mazadla, tuky a autooleje /z 501211 Př. spotř.nakup.m./z Práce, sl. nemat.pov/z 834000 zúčtování výkonu řidičů OR 836801 TR-SMC-četa 1 850010 zásobovací režie OR 850110 zásob.rež.HS-sklad 880001 zúčtování výkonu dopravy - km 880002 zúčt.dopravy - hod.	8.726,66 625,00 5.500,80 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60	8.726,66 625,00 5.500,80 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60	8.726,66 625,00 5.500,80 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60	8.726,66 625,00 5.500,80 20.824,00 1.003,34 305,05 5.729,60
Účtování na vrub	42.714,45	42.714,45	42.714,45	42.714,45
891310 Z opravy jmenov. a kalamita	42.714,45-	42.714,45-	42.714,45-	42.714,45-
Účtování ve prospěch	42.714,45-	42.714,45-	42.714,45-	42.714,45-
* Zůstatek				

Skupina zakázek
Výkaz.obdobíRadeč-OPI. VN 314
131000621 3 1998 do 1998

Nákladové druhy	skutkovoz	Plánovoz	Odeh (abs)	Odeh (%)
50110 Základní materiál/z				
50113 Mazadla, tuky a autooleje /z				
50121 Př.spotř.nakup.m./z				
518148 práce, sl.nemater.pov/z	24,0	24,0		
834000 zúčtování výkonu řidičů OR	80,0	80,0		
836801 TR-SMC-četa 1				
850010 zásobovací režie OR				
850110 zásob.rež.HS-sklad				
880001 zúčtování výkonu dopravy - km	22,00	22,00		
880002 zúčt.dopravy - hod.				
*	#	#	#	#
Účtování na vrub				
891310 Z opravy jmenov. a kalamita	#	#	#	#
*	#	#	#	#
Účtování ve prospěch				
** Zůstatek	#	#	#	#

Skupina zakázkov
Výkaz. období
131000621 1 do 3 Radeč-OPI. VN 314
1998 do 1998

Nákladové druhy	Skut.	Plán	Odeh (abs)	Odeh (%)
501110 Základní materiál/Z 501113 Mazadla, tuky a autooleje /z 501211 Př.spotř.nakup.m./z 518148 Práce, sl.nemater.pov/z 834000 zúčtování výkonu řidičů OR 836801 TR-SMC-četa 1 850010 zásobovací režie OR 850110 zásob.rež.HS-sklad 880001 zúčtování výkonu dopravy - km 880002 zúčt.dopravy - hod.	211.521,15 222,43 625,00 3.799,10 31.629,60 97.872,80 21.855,21 12.455,61 22.689,30 12.508,90	211.521,15 222,43 625,00 3.799,10 31.629,60 97.872,80 21.855,21 12.455,61 22.689,30 12.508,90	415.179,10 414.135,60- 414.135,60- 1.043,50	415.179,10 414.135,60- 414.135,60- 1.043,50
* Účtování na vrub				
891310 Z opravy jmenov. a kalamita				
* Účtování ve prospěch				
** Zůstatek				